

Lisa 1. Ainevaldkond Keel ja kirjandus

Üldalused

Valdkonnapädevus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt.

Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 2) saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;
- 5) mõistab ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu;
- 6) omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on eesti / vene keel, kirjandus ja eesti keel teise keelena. Eesti / vene keelt õpitakse 1.–9. klassis, kirjandust 5.–9. klassis. Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide maht on kooliastmete kaupa järgmine:

Õppeaine	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Kirjandus		4	6
Eesti keel teise keelena	12	15	15
Vene keel (vene õppekeele klassis)	13	8	3

Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide jaotus kooliastmete sees ja õppesisu klasside kaupa määratakse kindlaks kooli õppekavas arvestusega, et eesti / vene keele ja kirjanduse õpitulemused ning kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud oleksid saavutatavad.

Eesti ja vene keele tundide maht on erinev, kuna vene (või muu õppekeele) koolis õpitakse alates esimesest klassist eesti keelt teise keelena. Õpitulemused on koostatud arvestusega, et kooli õppekeelest lähtuvalt on eesti / vene keel rakendatud lisaks keeletundidele ka ainetundides. Eesti / vene keele ainekava on koostatud arvestusega, et II kooliastmes on õpitulemused saavutatavad 9–11 ja III kooliastmes 6 nädalatunniga. Kirjanduse ainekava puhul aga II kooliastmes 4–6 ja III kooliastmes 3–6 nädalatunniga.

Eesti keele teise keelena ainekava alusel õpitakse muu õppekeele klassis või erandjuhul individuaalse õppekava alusel tasemeni, kus õpilane on võimeline õppima täies mahus eesti keele ainekava alusel.

Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Põhikooli keele- ja kirjandusõpetust ühendab eesmärk tundma õppida, osata ja vallata loomulikku keelt, mis on mõtete ja tunnete vahendaja, kultuurilise, riikliku ja iseenda identiteedi kandja ning rahvuskultuuri vundament. Keeleoskus kõnes ja kirjas on inimese mõtlemis- ja tundevõime kujunemise, intellektuaalse arengu ja sotsialiseerumise alus. Eesti keele valdamine Eestis on hariduslik vajadus, mis on eduka ja jätkusuutliku õppimise eeldus kõikides õppeainetes. Vene keele valdamise eesmärk vene õppekeele klassis on hoida sidet emakeelse kultuuripärandiga.

Ainevaldkonna õppeainetes omandab õpilane keele- ja kirjandusteadmisi, arendab lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks. Ainevaldkonna õppeained toetavad õpilase keele- ja kirjanduspädevuse kujunemist, identiteediloomet ning sotsiaalset ja kultuurilist arengut. Õpilane on võimeline eetilisi norme, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, motiveeritult ja teadlikult õppima ja tegutsema.

1.–4. klassis arendatakse eesti / vene keele õppes kõiki keeleõpetuse osaoskusi, esmajoonel suhtlus-, lugemis- ja tekstiloomeoskust ning õigekeelsust eri tekstiliikide, sealhulgas ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu. Alates 5. klassist on eesti / vene keel ja kirjandus eri õppeained, mida seob tekstikeskne ja žanriteadlik käsitusviis ning kõikide keeleõpetusoskuste mitmekülgne ja tasakaalustatud arendamine.

Eesti keele kui teise keele õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle lisade põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Eesmärk on õpilaste toimetulek eestikeelses ühiskonnas, sh suutlikkus jätkata õpinguid ja siseneda tööturule.

Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on tekstikeskne keele- ja kirjandusõpetus, kus tekstikäsitus hõlmab erinevaid tekste ja tekstitoiminguid. Tekstide kaudu õppides täieneb õpilase tekstikogemus ning kujuneb žanri- ja kontekstitunnetus. Keeleõppe tekstivalikus on eeldatavalt esindatud erinevad autentset ühiskonnas toimimiseks vajalikud tekstitüübid ja -liigid, nii suulised kui ka kirjalikud tekstid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi. Oskust tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega.

Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtte- ja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Kirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk on avardada õpilase kultuurikogemust, rikastada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise (pilt, film, video jm).

Valdkonnaülene lõiming, üldpädevuste arengu toetamine ja õppekava läbivate teemade käsitlemine

Keele ja kirjanduse valdkonna ained lõimuvad valdkonnaüleselt kõikide õppeainetega ja toetavad pädevuste saavutamist teistes ainevaldkondades. Keeleoskus loob eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks ja toimetulekuks nii isiklikus kui ka avalikus elus. Kõikide valdkondade õppeained arendavad omakorda keelekasutuse põhipädevusi: sõnavara tundmist ja rakendamist, tekstimõistmist ja -loomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda. Valdkonnaülene lõiming tähendab, et kõikides õppeainetes tuleb ainekirjaoskuse saavutamiseks tegeleda tekstitoimingutega, st eri liiki tekstidega, ning tähelepanu juhtida ortograafia- ja grammatikareeglite normipärasele rakendamisele. Õpilaste funktsionaalne ja kriitiline kirjaoskus kujuneb välja mitte üksnes eesti / vene keele, vaid kõigi õppeainete õppimise tulemusel, mis eeldab pidevat koostööd aineõpetajate vahel. Keele- ja kirjandusõpetuse eriosa on tõsta õpilaste keeleteadlikkust, st anda teadmisi keele kohta, mis tagab tõhusa suhtluspädevuse, arusaamise keele varieerumisest žanriti ning grammatikast kui tähendusloome vahendist.

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi ja läbivaid teemasid. Seejuures on väga oluline aineõpetajate süsteemne ja järjepidev koostöö kogu õpilase õppeaja vältel, kuid oluline roll on ka teistel tugivõrgustikel, sh kodusel toetusel ja lapsevanema vastutusel. Üldpädevusteni jõutakse eri allikatest teavet hankides ja seda kriitiliselt hinnates, eri liiki tekste lugedes, nende üle arutledes ja väideldes, erilaadseid tekste funktsionaalselt koostades ja kirjutades.

Üldpädevuste kujundamisel kasutatakse erinevaid koostöövorme, õppemeetodeid ja -keskkondi, sh digivahendeid ja -võtteid, veebi- ja e-õppekeskkondi, analüüsitakse ja lahendatakse elulisi probleemolukordi ja väärtuskonflikte, arvestatakse õpilaste isikupära ja andelaadi. Üldpädevuste saavutamist toetab valdkonnaüleselt õppeainete eesmärgipärane lõimimine teistesse valdkondadesse kuuluvate õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine.

Läbivad teemad toetavad õpilase suutlikkust oma teadmisi ja oskusi erinevates olukordades rakendada, väärtusnorme, -hoiakuid ja -hinnanguid kujundada ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust. Läbivad teemad kui ühiskonnas tähtsustatud aineteülesed valdkonnad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vahendiks, neid on oluline arvestada emakeele ja kirjanduse õppesisu ja õpitulemuste kavandamisel, kooli õppekava koostamisel ja koolikeskkonna kujundamisel.

Läbivate teemade käsitlemist toetavad projekt- ja probleemõpe, uurimis- ja loovtegevused, lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusülesanded ning mitmekülgne info- ja digikirjaoskus.

Valdkonnasisese ja -ülese lõimingu võimalusi, kõigi üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist kirjeldatakse kooli õppekava üldosas, nende rakendamist täpsustatakse valdkonnakavas.

Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on avar tekstikäsitlus, mis hõlmab nii suulisi kui ka kirjalikke tarbe- ja ilukirjandustekste, samuti pildilisi, graafilisi ning teist liiki tekste. Ainevaldkonna õppeainete koostoiemes omandatakse teiste õppeainete õppimiseks vajalikke kuulamis-, kõnelemis-, lugemis- ja kirjutamisstrateegiaid, kujuneb soov ning oskus oma mõtteid väljendada.

Keelekasutust ning oskust tekste mõista ja luua arendatakse teksti- ja õigekeelsusõpetuse kaudu. Eesti keelt ja kirjandust õppides, omandab õpilane keelelise suhtluse oskused ja vilumused, õpib oma mõtteid ning tundeid väljendama, kuulnud ja loetud analüüsima ning kogutud teavet üldistama. Kirjanduslike tekstide lugemine ja käsitlemine tundides avardab õpilaste kultuuri- ja elukogemust, rikastab sõnavara, soodustab kirjandushuvi ning lugejavõimete ja isiksuse arengut.

Keeleliste osaoskuste lõimimise tulemusel arenevad õpilaste mõtlemisvõime, suhtlusoskus ja enesetunnetus. Õpilased on võimelised eetiliselt, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, teadlikumalt õppima ja tegutsema.

Lõiming teiste ainevaldkondadega. Keele ja kirjanduse valdkonna õppeained toetavad pädevuste saavutamist teistes ainevaldkondades. Keele- ja kirjandustundides arendavad õpilased kõikides õppeainetes vajalikku suulist ja kirjalikku väljendus- ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja õpitud termineid ning sobivat stiili; õpivad koostama ja vormistama uurimistööd, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõna- ja käsiraamatuid.

Arutlusoskus ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi arendatakse nii keele ja kirjanduse valdkonna kui ka teiste ainete õppes, töötades sisult erinevate tekstidega, samuti diskussioonide ja väitluste kaudu. Lõimingut toetab elementaarsete õigekirjanõuete järgimine teiste ainevaldkondade tundides.

Võõrkeeled. Eesti keele õpetuse kaudu arendatakse õpilaste kirjalikku ja suulist eneseväljendus- ning arutlusoskust, oskust luua tekste ning neist aru saada. Võõrkeelte õppimisel on abiks eesti keele tundides omandatud keelemõisted. Omandatud võõrsõnad toetavad võõrkeelte õppimist. Maailmakirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte õppimise vastu. Õpitavas võõrkeeles kirjutavate autorite teoste lugemine ja arutamine süvendab huvi selle keele maa ja kultuuri ning ka kirjanduse originaalkeles lugemise vastu.

Matemaatika. Õppetekstide ja tekstiülesannete mõistmist soodustab eesti keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist.

Loodusained. Loodusteaduslike õppe- ja teabetekstide mõistmine eeldab head lugemisoskust ja tööd tekstiga. Kohanimede ning loodusnähtuste ja -objektide nimetuste õigekirja kinnistatakse keele- ja kirjandustundides. Loodusteemalised tekstid õppe-ning ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist ja kujutluspiltide teket ning võimendavad seeläbi emotsionaalset mõju lugejale.

Sotsiaalsained. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandustekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonnas olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Sotsiaalsainete õppimise käigus omandatud teadmised ajaloost,

ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimese staatusest ühiskonnas toetavad kirjandusteoste käsitlemisel ühiskondlike probleemide ja inimsuhete mõistmist. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajaloosündmuste nimede õigekirja norme, mida ajaloo- ja ühiskonnatundides kinnistatakse konkreetsete näidete varal.

Kunstiained. Kunstiainete õpet toetab lähenemine kirjandusele kui kunstiainele. Kirjandusteose analüüs seostatuna illustratsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Reklaami käsitlemine keeleõppes eeldab ka visuaalsete ja auditiivsete komponentide eritlemist ja analüüsi. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühiosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitus.

Kehaline kasvatus. Meedia- ja kirjandustekstide valiku kaudu saadakse elukogemusi. Plakateid ja esitlusi koostades kujundatakse tervist väärtustavat eluhoiakut. Väitlustes propageeritakse tervislikku eluviisi ning dramatiseeringutes ja rollimängudes saab läbi mängida mitmesuguseid elulisi olukordi.

Tehnoloogia. Õppe- ja teabetekstide kaudu kujundatakse oskust hinnata tehnoloogia rakendamisega kaasnevaid võimalusi ja ohte, kasutada eetiliselt nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel ning järgida tehnilisi vahendeid kasutades ohutus- ning intellektuaalomandi kaitse nõudeid.

Õppe kavandamine ja korraldamine

Valdkondlikku õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üld- ja valdkonnapädevustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatuses rõhuasetustest ning lõimingu teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) arvestatakse didaktika nüüdisaegsete käsitluste ja ainevaldkonnas toimunud arenguga, võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas;
- 3) toetatakse lõimingu valdkonna sees, õppeainete vahel ja õppekava läbivate teemadega, arendatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid;
- 4) rakendatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi; 5) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalseid eripärasid ja -võimeid, kasutatakse diferentseeritud sisu ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlemist, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi;
- 5) taotletakse mõõdukat ja ühtlaselt jaotuvat õpikoormust, mis soodustab motivatsiooni ning jätab aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 6) tegeldakse probleemikeskselt ja kogemuspõhiselt eluliste nähtuste ja olukordadega, seostatakse oskusi igapäevaelu ja jätkuõpingutega;
- 7) loetakse ja käsitletakse eri tüüpi ja liiki tekste ea- ja jõukohasuse, valikulisuse ja huvidele vastavuse põhimõttel ning ühise identiteedi kujundamise eesmärgil;
- 8) kujundatakse õpilase keeleteadlikkust, metakeele valdamist, suhtlus- ja väljendusoskust, keeleressursside ja -allikate teadliku kasutamise oskust;
- 9) kasutatakse digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, arendatakse info-, meedia- ja digikirjaoskust;

- 10) arendatakse eri liigis ning žanris ilukirjandustekstide avatud ja loovat analüüsi-, tõlgendamis- ja mõistmisoskust, ilukirjandusliku poeetika tundmist;
- 11) tegeldakse tekstilooma ja -esitlusega ning omaloomingulise kirjutamisega, kasutatakse selleks ka digivahendeid ja veebikeskkondi.

Hindamine

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja ennastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealasete teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid.

Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnetena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnetel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid.

Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Eesti / vene keele õppimisel I kooliastmes hinnatakse õpilase

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, kirjandus- ja muude tekstide tutvustamist, analüüsi ja mõistmist
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õige kirja ja tekstiloomet.

Eesti / vene keele õppimisel II ja III kooliastmes hinnatakse õpilase

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust
- 2) tekstide vastuvõttu, s.o analüüsi ja mõistmist
- 3) tekstiloomet, s.o eri tüüpi ja liiki tekstide kirjutamist
- 4) keeleteadmisi, s.o õigekeelsuse ja keelehoolde põhimõtete rakendamist ning keelevelikute teadvustamist.

Keeleõpetuses on suurem osakaal erinevate kirjalike tekstide hindamisel, sest kirjalik keel on peamine keeleoskuse näitaja. Õigekeelsust ja keeleteadlikke valikuid hinnatakse üldjuhul tekstiloomes osana tekstiliigi eripära ja kirjutamise eesmärgi kontekstis.

Eesti / vene keeles hinnatakse peamiselt eri tüüpi ja liiki kirjalikke tekste. I kooliastmes hinnatakse jutustavaid tekste, näiteks suulisi ja kirjalikke ümberjutustusi, kirjalikku jutustust pildi, pildiseeria või muu alusteksti põhjal, jutustusi enda elust. II kooliastmes hinnatakse jutustavaid, kirjeldavaid ja põhjendavaid tekste, sealhulgas kirjalikku jutustust alusteksti põhjal, jutustavat kirjandit, arvustust. Teabetekstidest hinnatakse kirjeldust, iseloomustust, kokkuvõtteid, kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning ekirja kirjutamist. III kooliastmes hinnatakse ka arutlevat kirjandit, selle ülesehitust, teksti vastavust teemale, asjakohaseid näiteid, võrdlemise, seoste loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud argumentide toel. III kooliastmes hinnatakse teabetekstidest kindlal eesmärgil kirjutatud ülevaateid ja kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning avaliku suhtluse žanre, nagu näiteks avaldus. Peale selle hinnatakse oskust kirjutada levinumaid meediažanre.

Tekstide hindamisel seatakse hindamiskriteeriumid, mis arvestavad tekstiliigile omaseid tunnuseid ja õpilase keelelist arengut. Hindamiskriteeriumid puudutavad tekstide sisu ja ülesehitust, konteksti sobivat lausestust ja sõnastust, õigekirja ja vormistust.

Kirjanduse õpitulemusi hinnatakse eesti / vene keele õpitulemustest eraldi alates 5. klassist. II ja III kooliastmes hinnatakse kirjanduse õppimisel;

- 1) tervikteoste ja tekstikatkendite lugemist ja tutvustamist;
- 2) tekstide jutustamist ja esitamist;
- 3) kirjandustekstide analüüsi, tõlgendamist ja mõistmist;
- 4) omaloomingulisi töid;
- 5) kirjandusteadmisi (nt kirjandusmõistete ja kirjandusloolise konteksti tundmist).

Eesti / vene keele ja kirjanduse õpitulemuste kontrolli ja hindamise vormid peavad olema mitmekesised. Need peavad hõlmama suulisi ja kirjalikke tegevusi, ühe- ja mitmeotstarbelisi sooritusi, nagu individuaalsed, paaris- ja rühmatööd, rakenduslikud testid ja harjutused, ainealased kontrolltööd, analüüsi- ja tõlgendusülesanded, lugemispäeviku pidamine ja õpimapi koostamine. Hindamiseks sobivad veel mitmesugused oskusi edendavad sooritusülesanded, nagu luule-, proosa- ja draamateksti esitamine, arutleva kirjandi kirjutamine, uurimis- või praktilise töö tegemine, projekti koostamine ja elluviimine, ettekande loomine ja esitlemine, avalik esinemine. Lugemiskontrollile, mis piirdub sisu meenutavate faktiküsimustega, tuleb eelistada arutlusele suunavaid analüüsi- ja tõlgendusküsimusi, mõttevahetust teksti väärtuste ja sõnumi üle.

Kirjanduse hindamisel pole alati (nt loovtöodes ja tekstitõlgendustes) võimalik täpselt määratleda teadmiste ja oskuste standardit, mistõttu on hindamise skaala võrdlemisi paindlik. Hinnates omaloomingulisi töid, võib tunnustada idee ja teostuse originaalsust, iseseisvust, üldistavust või muud vaatenurka. Arutluste (nt arutlevate kirjandite) puhul hinnatakse arvamuste ja seisukohtade veenvust, argumenteeritust, seostatust. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kõikides kirjalikes töodes tähistab aineõpetaja keelevead, kuid hindamisel arvestab soorituse väärtusi vastavalt ülesande eesmärgile ja kokkulepitud hindamiskriteeriumidele.

Eesti keele kui teise keele aines hinnatakse saavutatud õpitulemusi, mis põhinevad Euroopa keeleõppe raamdokumendi vastava taseme kirjeldustel. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile.

Keele ja kirjanduse valdkonna ainete hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest, hindamise nõuded ja korraldus, sh mittenumbrilise hindamise kasutamine ja mujal õpitu arvestamine täpsustatakse kooli õppekavas.

Õppekeskkond

Kool koostöös aineõpetajatega korraldab keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpet: 1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivaldavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu;

ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, et arendada info-, meedia- ja digikirjaoskust;

ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks inventari ümber paigutada (nt rühmatööd, õppemängud, draamaõppe ülesanded);

eesti keel teise keelena õppetunnis rühmades, mille soovitatav suurus on kuni 15 õpilast; 5) väljaspool kooliruume, et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesistavaid õppevorme (nt projekt-, õues- ja reisiõpe) ja -tegevusi (nt õppekäik teatrisse, muuseumisse, raamatukokku, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, osavõtt olümpiaadidest ja konkurssidest, valdkondlikud teemapäevad ja -nädalad).

Pädevuste peamiste komponentide – teadmiste, oskuste ja hoiakute – kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes loob sobiva õppekeskkonna ja toetab väärtuskasvatust, ning koolil, kus normide, väärtuste, rituaalide, sümbolite ja lugude kaudu edendatakse omanäolist koolikultuuri.

Lisa 2. Ainekava Vene keel vene õppekeele klassis

Õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel.

Vene keele hea valdamine on vene õppekeele klassis eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Põhikoolis pannakse alus õpilaste teadmistele ja oskustele, mis hõlmavad keele variante ning lubavad tulevikus toime tulla eriliigiliste tekstide vastuvõtu ja loomisega. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi.

1.–4. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmärgid. Alates 5. klassist on vene keel ja kirjandus eraldi, kuid tugevasti lõimitud õppeained, mille kaudu arendatakse sihipärase lugemise, suulise keelekasutuse ja kirjutamise oskust.

I kooliastmes ja 4. klassis keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldust arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist. Tähtis on jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja ettenähtud teema põhjal. Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii vene, eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumust, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

II kooliastmes on eesmärk arendada õpilase lugemis- ja kirjutamisoskust, eneseväljendus- ja suhtlusoskust, selleks et edukalt sotsialiseeruda.

Suulise ja kirjaliku suhtluse juures on oluline saavutada just praktilised oskused, mis loovad õpioskuste arenguks olulise baasi. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele kasutusvaldkonda.

Teksti vastuvõtt on aluseks õpioskustele, mistõttu on siin rõhutatud just sobiva lugemisviisi valimist ja enda kui lugeja arengu suunamist. Arendada tuleb oskust leida teavet mitmesugustest veebikeskkondadest ja kasutada infoallikaid tulemuslikult, kasutades sobivaid digivahendeid ning eri strateegiaid. Oluline on eesmärgile vastavalt infot leida ja sirvida, seda hallata ja hinnata ning sellele ka viidata (autoriõigus ja litsentsid).

Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni.

Teksti vastuvõtt ja -loome on lõimitud õigekeelsusega, see tähendab, et teksti lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele. Nii kujuneb õpilases esmane keeleteadlikkus. Õigekeelsusteemade õppimisel on soovitatav kasutada elulähedasi ja õpilasele tähenduslikke tekste, sealhulgas ilukirjandustekste.

III kooliastmes taotletakse, et õpilane väljendub selgelt ja õigesti, keelenormidele vastavalt erinevates suhtlusolukordades. Tõhus ja tulemuslik suhtlemine on keeleteadmisteta võimatu. Suulise ja kirjaliku suhtluse käigus kujundatakse praktilisi oskusi, mis loovad õpioskuste arenguks olulise põhja. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele individuaalset kasutusvaldkonda. Õpilane peab saama koolist kaasa oskuse arutleda ja selgitada oma seisukohti silmast silma, telefoni, kirja ja e-kirja teel ning internetikeskkonnas.

Teksti vastuvõtt ja mõistmine on aluseks kõikidele õpioskustele, mistõttu III kooliastme lõpuks peab õpilane olema iseseisev ja kriitiline lugeja, et ta saaks edaspidi teha teadlikke ja õigeid valikuid. Tähtis on oskus kasutada teabeallikaid ning leida infot mitmesugustest keskkondadest, kasutades sobivaid digivahendeid ja eri strateegiaid. Seejuures on väga oluline arendada kriitilist mõtlemist, oskust eristada väärinfot ja manipulatsiooni tegelikkusest ning teadlikkust valida teaduspõhiseid infoallikaid.

Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Õpilane peab kirjutama eesmärgistatult, teadvustades, kellele ja miks ta kirjutab, ning vastavalt sellele järgima tekstiliigile omast keelekasutust. Tekstide vastuvõttu ja kirjalikku loomet lõimitakse õigekeelsusega, see tähendab, et tekstide lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele, arendamaks õpilase keeleteadlikkust.

Kogu põhikooli vältel kujundatakse õiget ja sidusat kõnet ning rikastatakse õpilase sõnavara. Sammhaaval suureneb iseseisvuse osakaal õppetöös. Et õpilane osaleks aktiivselt ja vahetult õppeprotsessis, peavad keeleõppe tegevused olema mitmekülgsed ja funktsionaalsed. Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldut, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning tegeldakse loovkirjutamisega. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata, tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine.

Õppesisu valib aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainealased pädevused oleksid saavutatavad.

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Õpilane: 1. mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2. väärtustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3. omandab vene keele lugemistehnika; 4. loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest; 5. kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja eri keskkondades;	Õpilane: 1. mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2. teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3. väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutab oma keeleoskusi kõnetegevuses; 4. kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades;	Õpilane: 1. mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2. teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3. väljendab end selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt nii suuliselt kui ka kirjalikult; 4. kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektselt eri liiki tekste eri allikate toel ning eri keskkondades;

6. väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;	5. omandab vene keele erinevate lugemisstrateegiate alused;	5. kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;
7. analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;	6. kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;	6. analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga;
8. tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;	7. analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;	7. tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;
9. kujundab lugemise kaudu esmased hoiakud ja tõekspidamised, väärtustab lugemist.	8. tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;	8. kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, arendab lugedes oma sõnavara.
	9. kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist;	
	10. arendab lugedes oma sõnavara.	

Õpitulemused

I kooliaste

I kooliastme õpitulemused:

Õpilane:

1. osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
2. kuulab eesmärgistatult ja väljendab oma mõtteid;
3. kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
4. eristab helisid, hääli ja häälikuid;
5. omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
6. tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
7. sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega;
8. kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;
9. kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
10. vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;
11. jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
12. loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;

13. sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;
14. valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogu infosüsteemi;
15. kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
16. rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

1.klass

1. klassi õpitulemused	1.klassi õppesisu
Õpilane: 1. osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2. eristab helisid, hääli ja häälikuid; 3. omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 4. tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; 5. kirjutab mõtestatud lihtsamaid lauseid ja tekste; 6. jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; 7. loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust; 8. loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 9. jagab lugemiskogemusi; 10. rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.	Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslaste ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine. Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine. Graafika. Foneetika. Ortoepia. Tähestik. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem, hääliku ja tähe suhe. Tähed E, Ё, Ю, Я. Kirja eelharjutuste sooritamine, trüki- ja kirjatähtede kirjutamine. Väikeste ja suurte kirjatähtede õppimine, õiged tähekujud ning seosed, ühtlane kirjarida. Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine. Leksikoloogia. Sõna kui keeleühik. Ortograafia ja interpunktsioon. Väike- ja suurtähe kasutamine. Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas. Oma kirjavea parandamine. Kirjutamine näidise järgi. Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine. Tekstiloom. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine.

	Lugemiskogemus. Sobiva lugemisvara leidmine lapsevanema ja õpetajate abiga. Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Riimuvate sõnade leidmine.
--	--

2.klass

2. klassi õpitulemused	2.klassi õppesisu
Õpilane: 1. osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2. kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid; 3. kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; 4. eristab helisid, hääli ja häälikuid; 5. omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 6. tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; 7. sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseega; 8. kirjutab mõtestatud lihtsaid lauseid, jutustavaid tekste; 9. kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt; 10. jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; 11. loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust; 12. sõnastab teksti kohta küsimusi ja vastab küsimustele; 13. loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 14. kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;	Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslaste ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine. Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine. Graafika. Foneetika. Ortoepia. Tähestik. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem, hääliku ja tähe suhe. Tähtede E, Ё, Ю, Я funktsioonid. Kirja eelharjutuste sooritamine, trüki- ja kirjatähtede kirjutamine. Väikeste ja suurte kirjatähtede õppimine, õiged tähekujud ning seosed, ühtlane kirjarida. Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine. Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sõna kui keeleühik. Vanasõnad, kõnekäänud. Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia. Juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Sõnatüvi. Nimisõna üldiseloostus. Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Omadussõna üldiseloostus. Omadussõna sugu, arv. Tegusõna üldiseloostus. Eessõna üldiseloostus. Ortograafia ja interpunktsioon. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede Ъ ja Ь kasutamine.

15. rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.	Täishäälikute õigekiri tähtede Ж, Ч, III, III ja II järel. Eessõnade õigekiri. Interpunktsioon: kirjavahemärgid lause lõpus. Poolitamisreeglid. Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas. Teksti ära kiri tahvlilt ja õpikust. Oma kirjavea parandamine. Tarbetekste (kutse, õnnitus) kirjutamine näidise järgi. Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Lihtsamate sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine. Tekst. Teksti sidusus. Pealkiri, lõigud, jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus, loetava kohta küsimuste koostamine. Suuliste ja kirjalike tekstide mitmekesisus (sissejuhatus). Tekstiloom. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks. Lugemiskogemus. Vabalugemiseks sobivate teoste leidmine eesti, vene ja maailmakirjandusest. Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Kirjandusliku lugemise temaatika Minu perekond. Mina ja mu pereliikmed. Otsi sõpra ja hoia teda. Õppida on alati kasulik. Aastaajad. Looduseimedest fantastikani. Headusest, mis võidab kurjuse, aususest ja õiglusest. Tõsiselt ja naljaga pooleks. Vene klassika: Puškin, V.Žukovski, M.Lermontov, E.Baratonski, A.Fet, F.Tjutšev, I.Krõlov, L.Tolstoj, K. Ušinski, A. Tolstoi, S.Drožžin, A. Pleshejev, I.Surikov, A.Majkov, N. Nekrassov, A. Kuprin, I.Bunin, A.Blok, S. Tšerenoi, M.Zvetaeva, O. Mandelštam, A. Ahmatova, M. Prišvin, V. Katajev, I. Sokolov-Mikitov, V. Bianki, V. Baženov, E. Tšarušin, M. Zotsenko, B. Zitkov, K. Paustovski. Tanapaeva kirjandus: S.Maršak, S. Mihhalkov, A. Barto, E. Uspenski, B. Zahoder, J. Moriz, I. Pivovarova, A. Vvedenski, N. Sladkov, V. Dragunski, V. Goljavkin, E. Permjak. N. Gernet, D. Samojlov. Eesti kirjandus: O.Saar, K. Seet, J. Oro, J. Kaplinski, H.Runnel, A. Tammsaare, E. Raud, E.Niit, L. Hajnsalu, A. Jaksoo, A. Pervik. Valis kirajndus: H. Bellok, K. Rua, V. Smit, K. Makkalers, J. Kajnar. Hinge kirjandus: Pühak Konstantini ja Pühak Jelena pühakuelulood; Vaga Paisi Velitškovski
---	---

	pühakuelulood; Ap. Petrii pühakuelulood; Ap. Paveli pühakuelulood; Pühak Dmitri Rostovski pühakuelulood.
--	--

3.klass

3. klassi õpitulemused	3.klassi õppesisu
Õpilane: 1. osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2. kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid; 3. kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; 4. eristab helisid, hääli ja häälikuid; 5. omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 6. tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; 7. sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisea; 8. kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste; 9. kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt; 10. vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid; 11. jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; 12. loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust; 13. sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel; 14. valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogude infosüsteemi; 15. kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;	Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslaste ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine. Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine. Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine. Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sõna kui keeleühik. Vanasõnad, kõnekäänud. Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia. Juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Sõnatüvi. Nimisõnade käänamine. Omadussõna kääne. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. Tegusõna üldiseloostus. Eessõna üldiseloostus. Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. “HE” õigekiri tegusõnadega. Eessõnade õigekiri. Poolitamisreeglid. Süntaks. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause põhitunnused. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilaused. Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas ja arvutis. Teksti ära- ja õigekiri tahvlilt ja õpikust. Oma kirjavea parandamine. Tarbetekste (kutse, õnnitlus) kirjutamine näidise järgi. Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine.

16. rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.	Tekst. Teksti sidusus. Pealkiri, lõigud, jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus, loetava kohta küsimuste, kava, skeemi, kaardi koostamine. Suuliste ja kirjalike tekstide mitmekesisus. Tekstiloomed. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks. Jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Ümberjutustuse kirjutamine. Jutu kirjutamine pildi täiendusena. Lugemiskogemus. Vabalugemiseks sobivate teoste leidmine eesti, vene ja maailmakirjandusest. Autorite, eakohaselt nende elulugude ning loominguga tutvumine trüki- ja veebitekstide kaudu. Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtähelepanega sõna leidmine. Riimuvate sõnade leidmine. Kirjandusliku lugemise temaatika Minu perekond. Mina ja mu pereliikmed. Otsi sõpra ja hoia teda. Õppida on alati kasulik. Aastajaad. Looduseimedest fantastikani. Headusest, mis võidab kurjuse, aususest ja õiglusest. Tõsiselt ja naljaga pooleks. Erinevate rahvaste muinasjuttud. Kirjandusemuinasjuttud: A. Puškin, D. Elliot, O. Uald. Klassikakirjandus: I. Krollov, A. Puškin, M. Lermontov, N. Nekrassov, L. Tolstoi, A. Tšehhov, A. Tammsaare, M. Prišvin, I. Sokolov-Mikitov, E. Tšarušin, V. Nabokov. Valiskirjandus: M. Tven, D. Swift. Hinge kirjandus: Pühak Ilja pühakuelulood; Pühak Maria pühakuelulood; Pühakud Iokimi ja Anna pühakuelulood.
---	--

II kooliaste

II kooliastme õpitulemused:

Õpilane:

1. järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
2. eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;
3. esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;

4. väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
5. valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
6. kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
7. kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;
8. leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud (usaldusväärset) informatsiooni enda tekstides;
9. hindab kuuldud informatsiooni usaldusväärsust;
10. annab tekstile või seisukohale põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
11. valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
12. teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslasele;
13. loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
14. sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse;
15. jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;
16. lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
17. loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutabelisi ning huvivaldkondade tekste;
18. valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi;
19. tunneb teabekeskkondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe;
20. kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
21. esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;
22. kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liiki eakohaseid tekste;
23. rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
24. kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.

4.klass

4. klassi õpitulemused	4.klassi õppesisu
Õpilane: 1. järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme; 2. esitab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;	Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Fraseologismid.

3. väljendab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult; 4. valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi; 5. kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; 6. kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörsõna vorme; 7. leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides; 8. väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 9. valib lapsevanema ja õpetajate abiga ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 10. teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele; 11. loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte; 12. sõnastab teksti kohta küsimusi ja avaldab arvamust; 13. jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas; 14. lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös; 15. loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste; 16. tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid; 17. kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis; 18. esineb suuliselt, võtab sõna; 19. rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;	Morfoloogia ja sõnamoodustus. Nimisõna: käänduvad nimisõnad. Omadussõna iseloomustus. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Isikuliste asesõnade käänamine. Tegusõnade pööramine. Süntaks. Sõnaühendi struktuur. Lause. Lause pealiikmed ja kõrvalliikmed. Liht- ja laiendatud laused. Samaliigilised lauseliikmed. Liht- ja liitlause. Ortograafia ja interpunktsioon. Sõna juurmorfeemi õigekiri. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE kokku- ja lahkukirjutamine tegusõnadega. Samaliigiliste sõnade ja üte eraldamine kirjavahemärkidega. Interpunktsioon liitlause. Tekst. Tekstiliigid: instruksioon, käsikirjas kirjatatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus. Kommunikatsioon internetis. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Teksti teema ja peamõtte. Dialoog. Monoloog. Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt). Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse väljendamine. Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine. Kirjandusliku lugemise teoste teemad: Imeline loodusmaailm. Kuidas sa elasid, minu eakaaslane? Fantaseerime, unistame. Sõprus, truudus, armastus. Imede maailm kirjanduses: rahva- ja autorimuinasjutud. Michael Ende, A. Tšehhov, E. Wilde, E. Burnett, K. Tšukovski, V. Železnikov, vennad Grimm, M. Prišvin, A. Kuprin, F. Tuglas, A. Lindgren, M. Zoštšenko, J. Nagibin, R. Kipling, L. Carroll, P. Travers, K. Paustovsky, A. Pervik, V. Hugo, A. Puškin, G.H. Andersen, Krylov, Chemnitzer., E. Schwartz, Y. Larry, K. Bulychiev, Leonardo da Vinci, C. Lewis
--	--

20. kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke.	
--	--

5.klass

5. klassi õpitulemused	5.klassi õppesisu
Õpilane: 1. järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme; 2. eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest; 3. esitab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt; 4. väljendab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult; 5. valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi; 6. kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; 7. kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörsõna vorme; 8. leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides; 9. annab tekstile või seisukohale tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 10. valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 11. teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslasele; 12. loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte; 13. sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust;	Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Foneetika. Graafika. Ortoeepia. Häälikumuutused kõnes. Vene keele hääldus. Morfoloogia ja sõnamoodustus. Nimisõna: ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Omadussõna: kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad. Omadussõnade võrdlusastmed. Asesõnade käänamine ja liigitus. Tegusõna: perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Tegusõna kõneviisid. Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksitate õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Tähed H ja HH eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE ja HH kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega. Tekst. Tekstiliigid: instruksioon, käsikirjas kirjatatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum) ja seal kasutatavad tekstiliigid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Teksti teema, allteemad ja peamõtte. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutlus. Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt). Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine. Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine.

14. jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas; 15. lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös; 16. loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste; 17. tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe; 18. kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis; 19. esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande; 20. kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liike eakohaseid tekste; 21. rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis; 22. kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.	
---	--

6.klass

6. klassi õpitulemused	6.klassi õppesisu
Õpilane: 1. järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme; 2. eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest; 3. esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt; 4. väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult; 5. valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;	Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Leksikoloogia ja fraseoloogia. Paronüümid. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika. Morfoloogia ja sõnamoodustus. Arvsõnade iseloomustus. Määrsõnade iseloomustus. Eessõnad iseloomustus. Sidesõnad üldiseloomustus. Abisõnad iseloomustus. Hüüdsõnad. Süntaks. Samaliigilised lauseliikmed. Liht- ja liitlause. Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE ja HII kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega. Arvsõnade

6. kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; 7. kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme; 8. leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud (usaldusväärset) informatsiooni enda tekstides; 9. hindab kuulnud informatsiooni usaldusväärsust; 10. annab tekstile või seisukohale põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 11. valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 12. teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele; 13. loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte; 14. sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse; 15. jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas; 16. lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös; 17. loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste; 18. valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi; 19. tunneb teabekeskkondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe; 20. kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis; 21. esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;	õigekiri. Määrsõnade õigekiri. Eessõnade õigekiri. Samaliigiliste sõnade eraldamine kirjavahemärkidega. Interpunktsioon liitlausetes. Tekst. Tekstiliigid: instruksioon, SMS-teade, e-kiri, allkirjastatud dokument, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogid) ja seal kasutatavad tekstiliigid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Teksti teema, allteemad ja peamõte. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutlus. Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine, kirjutamine ja toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt). Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine. Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine. Lähemalt tutvustatakse järgmisi autoreid: H.C. Andersen, K.G. Paustovsky, O. Wilde, Y. Olesha, A. Puškin, R. Kipling, A. Kuprin, K. Paustovsky, E.L. Schwartz, V. Brjusov, K. Balmont, E. Seton-Thompson, C. Dickens, N. Tolstoi, O. Henry, D. London, J. Kuuskemaa, V. Astafjev, A. Green, I. A. Krylov, S.V. Mihhalkov, A.P. Tšehhov, J. Rannap, A. Petrova, N. Telešov, M. Lermontov
---	--

22. kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liiki eakohaseid tekste; 23. rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis; 24. kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.	
---	--

III kooliaste

III kooliastme õpitulemused:

Õpilane:

1. väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
2. suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;
3. arvestab suhtlemisel eesmärgi ja olukorda, valdab kõnekultuuri;
4. nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;
5. järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;
6. kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;
7. annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
8. arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;
9. eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;
10. teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
11. esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
12. sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;
13. loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;
14. hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;
15. teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;
16. koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
17. ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid;
18. kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;

19. esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
20. analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;
21. vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;
22. iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
23. teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;
24. leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;
25. rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.

7.klass

7. klassi õpitulemused	7.klassi õppesisu
Õpilane: 1. väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest; 2. suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse; 3. arvestab suhtlemisel eesmärgi ja olukorda, valdab kõnekultuuri; 4. nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest; 5. järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid; 6. kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti; 7. annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 8. arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid; 9. eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti; 10. teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult; 11. esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; 12. sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;	Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud. Morfoloogia. Tegusõna vormid. Sihilised ja sihitud tegusõnad. Kesksõna grammatilised tunnused. Kesksõnaga sõnaühendid. Gerundiumi grammatilised tunnused. Gerundiumiga sõnaühendid. Süntaks. Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised). Lihtlause laiendamine. Ortograafia ja interpunktsioon. HE kokku- ja lahkukirjutamine kesksõnade ning gerundiumiga. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Sufiksise õigekiri eri sõnaliikide sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikide sõnades. н ja nn õigekiri eri sõnaliikide sõnades. Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära. Suhtluseesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Esinemine etteantud teemal. Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Keeleviisakus ja -väärikus. Teabeallikad, alustekstid, tekstiloomed. Veebist ja trükistest teabe otsimine. Tekstid elektroonilises keskkonnas. Tekst. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstidest olulise info leidmine. Teabetekstide (õpikutekst) eesmärk,

13. loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides; 14. teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast; 15. koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; 16. valdab peamisi tekstisidususvõtteid; 17. valmistub esinemiseks etappide kaupa; 18. esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); 19. vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid; 20. iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi; 21. teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist; 22. leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit; 23. rikastab lugemise kaudu oma sõnavara.	tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.
---	---

8.klass

8. klassi õpitulemused	8.klassi õppesisu
Õpilane: 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest; 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse; 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri; 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest; 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid; 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;	Vene keel ühiskonnas. Vene keel maailma teiste keelte seas. Morfoloogia. Isikuta tegusõnad. Süntaks. Aluse tekstifunktsioonid. Öeldise tekstifunktsioonid. Täiend, lisand, sihitis, määruse liigid. Lihtlause laiendamine (lauselühendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu). Kiilsõnad ja kiillaused. Ortograafia ja interpunktsioon. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine. Vahemärgid koondlausetes, komplitseeritud lausetes. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära. Suhtluseesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmas arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon.

7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis; 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti; 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult; 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid; 13) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides; 14) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa; 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast; 16) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; 17) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid; 18) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa; 19) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); 20) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes; 21) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid; 22) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;	Kompromissi leidmine ning kaaslaste arvamuse täiendamine. Kaaslaste tööle põhjendatud hinnangu andmine. Esinemine etteantud teemal. Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine. Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebisuhtluskanalid: jututoad, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -väärikus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele. Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome. Veebist ja trükistest teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel. Projekt, teadaanne. Tekstid elektroonilises keskkonnas. Tekst. Teksti liigid ja teksti stiil. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstide (juhend) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine. Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.
---	---

23) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist; 24) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi; 25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.	
---	--

9.klass

9. klassi õpitulemused	9.klassi õppesisu
Õpilane: - väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest; - suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse; - arvestab suhtlemisel eesmärgi ja olukorda, valdab kõnekultuuri; - nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest; - järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid; - kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti; - annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; - arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis; - eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti; - teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult; - esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; - sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;	Vene keel ühiskonnas. Keel kui arenev nähtus. Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud. Morfoloogia. Sidesõnade iseloomustus. Süntaks. Rindlaused, põimlaused, sidesõnata liitlaused. Lausete grammatilised seosed. Otsekõne. Dialoog. Ortograafia ja interpunktsioon. Vahemärgid koondlausetes, komplitseeritud lausetes. Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, sidesõnata lauses ning erinevate seoseliikidega liitlauses. Vahemärgid otse kõnega lausetes. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Eessõnade õigekiri. Suuline ja kirjalik suhtlus. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmas arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon. Kompromissi leidmine ning kaaslane arvamuse täiendamine. Kaaslase tööle põhjendatud hinnangu andmine. Väitlus, väitluse reeglid. Argumenteerimine, veenmine. Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebisuhtluskanalid: jututoad, blogid, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -väärikus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele. Teabeallikad, alustekstid, tekstiloomed. Veebist ja trükistest teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Refereerimine ja tsiteerimine. Projekt, teadaanne, iseloomustus. Tekst. Teksti liigid ja teksti stiil. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstide (juhend, elulookirjeldus, avaldus, seletuskiri) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine.

13. loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides; 14. hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa; 15. teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast; 16. koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; 17. ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid; 18. kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa; 19. esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); 20. analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes; 21. vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid; 22. iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi; 23. teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist; 24. leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi; 25. rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.	Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.
--	--

Lisa 3. Ainekava Kirjandus

Õppeaine kirjeldus

Kirjandus on alates 5. klassist eraldi õppeaine, milles õpilane arendab oma lugejaoskusi, kujundlikku mõtlemist ja verbaalset loomevõimet. Ilukirjanduse ja rahvaluule lugemise, analüüsi ja tõlgendamise kaudu kujundab õpilane oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, arendab

enda mõtte- ja tundemaailma. Kirjandusõpetus toetab õpilase isiksuse kujunemist, individuaalse ja kogukondliku identiteedi määratlemist, laiemalt aga kultuuri eripära ja mitmekülsuse teadvustamist.

Lugemis- ja tekstitoimingud on kirjandusõpetuse loomulik ja vajalik alus, sest kirjandust saab õppida vaid lugedes. Eesmärgistatud lugemine, eri lugemisviiside ja -mudelite kasutamine, lugemisülesannete täitmine, oma lugemisoskuse hindamine ja lugemiskogemuse jagamine toetab õpilase kujunemist oskuslikuks lugejaks. Põhikooli kirjandusõpetuses loetakse õpilastele lähedasi ja olulisi teemasid käsitlevaid ilukirjandusteoseid, mis aitavad mõista inimestevahelisi suhteid ja arendada empaatiavõimet, kujundada õpilase lugemisharjumusi ning tugevdada tema sisemist motivatsiooni lugeda. Tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgest valib õpilane endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja e-raamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat.

Järk-järgult kirjanduse väljendusvahendeid tundma õppides ja muid tekstist arusaamist toetavaid oskusi omandades jõuab õpilane teose kui terviku tähendusvälja mõistmiseni ja selle väärtustamiseni. Eri liiki ilukirjandustekste, nii tervikteoseid kui ka tekstikatkendeid lugedes saab õpilane erinevaid lugemis- ja analüüsikogemusi, arendab oma interpreteerimis- ja sünteesivõimet, täiendab oma keelepädevust, sh sõnavara ja õigekeelsust, suhestab ennast aktuaalsete eluliste teemade ja probleemidega, kujundades seeläbi mina- ja maailmapilti. Tekstianalüüsi ja -tõlgendamise oskus on põhikooli kirjandusõpetuse põhieesmärk, mis on lahutamatu kirjanduse poeetika tundmisest, sealhulgas kujundlikkuse mõistmisest selle mitmetähenduslikkuses ja terviklikkuses. Ilukirjandusteose eritlemiseks peab õpilane valdama metakeelt kui tööriistakasti, mis avaks talle poeetilise teksti väljenduslikud võtted ja tähenduste paljususe.

Kirjandusteoste valiku põhikriteeriumideks on kunstiväärtus, humanistlik suunitlus ning positiivne mõju õpilastele, teoses püstitatud probleemide aktuaalsus õpilaste kõlbelisel kasvatamisel ning sallivuse kujundamisel. Samuti peetakse teoste valikul silmas õpilaste eakohaseid psühholoogilisi ja intellektuaalseid võimeid ning huvisid. Lugemisvara valikul arvestatakse eesti ja maailmakirjanduse, klassikalise ja tänapäeva kirjanduse ning eri žanre esindavate luule-, proosa- ja draamateoste põhjendatud proportsioone, nais- ja meesautorite esindatust ning kooliastmele kohaseid teemavaldkondi. Tervikteoste valikul võib õpetaja jagada soovitusi, arvestades nii õpilaste eelistusi, huvisid kui ka lugemisvõimet. Põhikoolis on kohustuslik lugeda igas klassis vähemalt neli tervikteost, kuid soovitus on lektüüriraamatute arvu võimaluse korral suurendada ja õpilasi valikutesse kaasata.

Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust (sh tüvitekste, klassikateoseid), mida käsitletakse ühiselt. II kooliastmes kuuluvad olulise lugemisvara hulka E. Raua „Kalevipoja“ adaptatsioon, E. Bornhöhe „Tasuja“, J. Krossi „Mardileib“, F. R. Kreutzwaldi „Eesti rahva ennemuistsed jutud“ või muud eesti muinasjutu- või muistendikogumikud. III kooliastmes kuuluvad olulise lugemisvara hulka A. Kitzbergi „Libahunt“, E. Vilde „Pisuhänd“, O. Lutsu „Kevade“, A. H. Tammsaare „Kõrboja peremees“ ja A. Kiviräha „Rehepapp“. Eesti luule esindusautorid põhikoolis on L. Koidula, Juhan Liiv, M. Under, H. Runnel ja L. Tungal.

Et toetada paikkondlikku identiteeti ja teadvustada rahvapärimuse rolli kultuuris, pööratakse kirjandusõpetuses tähelepanu regionaalsele kirjandusele ja folklooripärandile. Traditsioonilist folkloorikäsitlust tuleb tänapäevastada, et õpilane mõistaks paremini pärimuskultuuri olemust ja funktsioone,

suudaks õpituga paremini suhestuda ning tajuks, et folkloor on elav ja ajas muutuv nähtus. Pärimuskultuuri tundmine õpetab õpilast väärtustama ja hoidma rahvus- ja omakultuuri.

Kirjandustundides tegeleb õpilane ka aimetekstidega, mis on seotud kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega (nt elulugu, intervjuu autoriga), ja meediatekstidega, mis vahendavad kirjandusteoste kohta arvustavaid seisukohti (nt raamatututvustus, arvustus, blogi). Kultuuriloolised tekstid avavad identiteeti kujundavaid asjaolusid, aitavad mõista minevikku ja olevikku, kujundavad ajaloo- ja kultuuriteadvust. Ühtlasi õpib õpilane tundma teose kirjanduslikku ja ajaloolist konteksti ning autorist lugejani kulgevat kirjandusprotsessi. Kirjandusteoste üle arutlemiseks ja nende sügavuti mõistmiseks peab õpilane tundma kirjandusteaduslikku mõistestikku ja kirjanikega seotud kultuuriloolist tausta. Eelkõige on tähtis, et säiliks lugemishuvi ja areneksid tõlgendusoskused, kuid selleks on tarvis ka faktiteadmisi ja mõistevaramut.

Õppeprotsessis pakutakse õpilasele rohkesti omaloomingulisi, sealhulgas kirjandusteoste, teistele tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi, et ergutada ja väärtustada loovust ning tuua esile oma isikupära ja anne. Eneseväljendusoskuse igakülgse arendamise huvides analüüsib õpilane tekste ja katsetab omaloomingut nii kirjalikult kui ka suuliselt. Suulised sooritusülesanded, sh jutustamine ja esitamine on olulised just jagamis- ja tagasisidekogemuse saamiseks. Loominguline eneseväljendus kirjanduse õppimisel hõlmab muu hulgas suhtlemist veebikeskkondades, info hankimist ja kriitilist hindamist, digitaalse sisu loomist, selle muutmist ja taasesitamist.

Kirjandusõpetuse kaudu suunatakse õpilast mõistma kunstiliikide vahelisi seoseid, avastama viise, kuidas kirjanduslikud süžeed, karakterid, teemad ja motiivid leiavad kasutamist ning edasiarendamist teatris, filmis, muusikas ja kujutavas kunstis. Kirjandus lõimub eeskätt keeleõpetusega, aga ka kõikide teiste õppeainetega ning toetab õppesisu ja õpitulemuste kaudu õppekava üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist. Läbivate teemade käsitlemise iseloom, sügavus ja raskuspunkt on klassiti erinev ning paljuski seotud kirjandustekstide valikuga.

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

II kooliaste (5.–6. klass)	III kooliaste (7.–9. klass)
Õpilane: 1) õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana, tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga; 2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; 3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet;	Õpilane: 1) süvendab oma arusaama kirjandusest kui kultuuri- ja kunstinähtusest, selle rollist identiteedi kujundamisel ja ühiskonna mõtestamisel, tunneb ning väärtustab rahvuskultuuri traditsioone ja pärimust; 2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab ja põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;

4) õpib tundma ilukirjandusteose poeetikat, iseloomustab ja võrdleb teose tegelasi, kirjeldab süžeed ja olustikku ning sõnastab peamõtte, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara; 5) loeb, analüüsib ja mõistab jõukohase keerukusega eri žanris laste- ja noortekirjandust nii eesti kui ka maailmakirjandusest, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi; 6) rikastab lugedes oma mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.	3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid; 4) õpib mitmekülgselt ja sügavamalt tundma ilukirjandusteose poeetikat, analüüsib teose süžeed, tegelasi ja olustikku, märkab kompositsiooni erijooni ning arutleb käsitletud probleemide ja väärtuste üle, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara; 5) loeb, analüüsib, tõlgendab ja mõistab nii eakohast noortekirjandust kui ka eri žanrites eesti ja maailmakirjanduse klassikat, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi; 6) rikastab lugedes oma mõtlemis- ja väljendusoskust, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.
--	---

II kooliaste

II kooliastme õpitulemused:

6. klassi lõpetaja:

- 1) õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana, tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;
- 2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet;
- 4) õpib tundma ilukirjandusteose poeetikat, iseloomustab ja võrdleb teose tegelasi, kirjeldab süžeed ja olustikku ning sõnastab peamõtte, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara;
- 5) loeb, analüüsib ja mõistab jõukohase keerukusega eri žanris laste- ja noortekirjandust nii eesti kui ka maailmakirjandusest, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi;
- 6) rikastab lugedes oma mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.

5. klass

5. klassi õpitulemused	5. klassi õppesisu
Õpilane: 1) loeb ladusalt ja arusaamisega jõukohase keerukusega teksti; 2) koostab loetu kohta plaani ja jutustab selle alusel ümber sisu, avaldab arvamust loetu kohta; 3) määrab kunstiteose teema, idee ja kompositsiooni; 4) näeb autoripositsiooni suhtumises kujutatud kangelastesse ja sündmustesse; 5) iseloomustab tegelasi, võrdleb neid; 6) määrab loetud teos žanri ja liigi, selgitab keeleliste vahendite rolli kunstilises tekstis; 7) suudab läbielatud ja nähtust teadlikult ja emotsionaalselt kõnelda ja kirjutada; 8) kasutab sõnaraamatuid, raamatukogukataloogi ja interneti vajaliku info saamiseks; 9) koostab kirjandusteksti kohta sisukava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu; 10) määrab teksti põhiteema ja idee; 11) eristab pea- ja kõrvaltegelasi; 12) toob välja teose tegelaste vahelise konflikti ja selle tekkepõhjused; 13) avaldab isiklikku arvamust loetud teose kohta, põhjendab seda näidetega tekstist ja isiklikust elust; 14) tunneb kirjanduse kujutus- ja väljendusvahendeid: epiteedid, hüperboolid, metafoorid, isikustamine, võrdlused; tunneb mõisteid riim ja värsimõõt; 15) kasutab oma tekstides kirjanduse kujutus- ja väljendusvahendeid; 16) kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid, sh kirjeldava ja jutustava teksti ning lühiarvamuse loetud teose kohta; 17) esitab peast luuletuse, lühikese proosateksti või näidendi rolliteksti;	Loeb vähemalt kaheksa laste- ja noortekirjanduse tervikteost nii eesti kui ka maailmakirjandusest ning tekstikatkendeid. Lugemine toetab õppekava läbivate teemade käsitlemist ning üld- ja valdkonnapädevuste kujundamist. Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine ning lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt. Lugemise mõistmine, aktiivne ja tõhus (üle)lugemine, lugemise eesmärgistamine; Kultuuri- ja kirjandusteadmised Eesti kirjanike muuseumidega tutvumine ja külastamine, Eesti Lastekirjanduse Keskuse tegevustega tutvumine; Pärimuskultuur: kooli- ja kodukandipärimus, perekondlikud mälestusjutud, eri põlvkondade mängud, rahvaluule ja selle lühivormid, kõnekäändude ja vanasõnade tähenduse seletamine; mõistatuste mõtestamine, piltmõistatused, muinasjutu tunnused ja tüüpilised tegelased, eri liiki muistendid. Teksti analüüs ja tõlgendamine Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine, teksti põhjal eri liiki küsimuste koostamine; küsimustele vastamine oma sõnadega või näidetega tekstist, teksti põhjal kokkuvõtte tegemine, teksti kavastamine: kavapunktid küsi- ja väitlausetega ning märksõnadena; teose teema ja kesksete mõtete leidmine mingi sõnastamine, tegelaste iseloomustamine ja nende käitumise põhjendamine, pea- ja kõrvaltegelaste leidmine, tegelase muutumise ja tegelastevaheliste suhete jälgimine; tegelastevaheline konflikt, selle põhjused ja lahendused, sündmuste toimumise aja ja koha määramine; sündmuste järjekord, põhjuse ja tagajärje seosed, jutustaja kui loo edastaja. Tekstiloomine

18) esitab kaaslastele omaloodud teksti; 19) väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri; 20) õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri.	Oma kogemuste ja mõtete väljendamine, kirjeldavad ja jutustavad omaloomingulised tööd eri žanrites (muistend, muinasjutt, seiklusjutt, päevik vm), tegelase ja olustiku kirjeldamine; luuleteksti loomine, loovkirjutamine loetu põhjal, tekstiloomine paaris- ja rühmatööna, loetu põhjal oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine; Lähemalt tutvustatakse järgmisi autoreid: M. Prišvin, Kir Bulõtšev, müüdid, O. Luts, J. Cross, P. Ershov, H. K. Andersen, V. Gauf, K. Paustovsky, Maurice Karem, A.P. Tšehhov, A. Averchenko, E. Raud, V. Solouhchin, F. Tuglas, L. Andrejev, F. Tjutšev, A. Fet, I. Bunin, A. Puškin, M. Lermontov, L. Tolstoi, N. Gogol, R. Bradbury.
---	--

6.klass

6. klassi õpitulemused	6. klassi õppesisu
Õpilane: 1) loeb laste- ja noortekirjandusteoseid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, sealhulgas vähemalt kaheksa tervikteost; 2) loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanris luule-, proosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist; 3) tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust; 4) loeb kirjandusvaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, kasutab teabe hankimiseks sobivaid allikaid ja keskkondi; 5) kasutab otstarbekalt eri allikatest ja keskkondadest hangitud teavet, eristab oma ja laenatud teksti, nimetab ja märgib kasutatud allikad; 6) väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri; 7) õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri; 8) eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;	Süvenenud ja ülelibisev lugemine. 1) Lugemistehnika arendamine: häälega ja hääleta lugemine, pauside ja intonatsiooni jälgimine, lugemiskiiruse valimine vastavalt võimetele ja tekstile; 2) oma lugemise jälgimine ja lugemisoskuse hindamine, tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine; raamatukogu külastamine ja selle võimalustega tutvumine, raamatukogude infosüsteemide e-raamatukogu kasutamine, autoriõiguse mõistmine, 3) loeb vähemalt kaheksa laste- ja noortekirjanduse tervikteost nii eesti kui ka maailmakirjandusest ning tekstikatkendeid. Kultuuri- ja kirjandusteadmised 1) Kirjandusteose dramatiseering, lühilavastuse loomine, dialoogi ja tegelaskuju loomine, Eesti teatritega tutvumine; 2) kirjandusteose ekraniseering, kirjandusteose põhjal valminud filmi vaatamine ja nende võrdlemine, tutvumine filmi loomise protsessiga, tutvumine eakohaste filmižanritega; 3) mõisted: ajalooline jutustus, epiteet, ilukirjandus, kõnekäänd, luule, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, näidend, proosa, pärimus, seiklusjutt, valm, vanasõna, võrdlus. Teksti analüüs ja tõlgendamine

9) nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust; 10) koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; 11) nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte; 12) iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist; 13) järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut; 14) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; 15) kirjutab eri žanris omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste; 16) osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; 17) esitab (peast) luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust; 18) mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele; 19) jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tugineb kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale; 20) jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal; 21) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.	1) Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine, arutlemine mõne teoses käsitletud teema või probleemi üle, järelduste tegemine, näidete (nt tsitaadid, detailid) leidmine teosest, koomika leidmine teosest, loetu seostamine oma kogemuse ja tänapäeva maailmaga; 2) luuleteksti väljendusvahendite ehk poetika tundmaõppimine, luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus, epiteedi, metafoori ja võrdluse tundmine ning kasutamine, luuletuse teema määratlemine, aja ja koha kirjeldamine, meeolu sõnastamine, luuletuse vorm, riim, rütm ja kola, luulekogu lugemine; 3) seiklusjutu ja ajaloolise jutustuse tunnused, päevikuvormis ilukirjandus, valmi tunnused. Teksti esitamine ja kuulamine 1) Luuletuse ja lühikese proosateksti esitamine, rolliteksti esitamine, esituse eesmärgistamine; 2) esitamiseks kohase tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine, diktsiooni jälgimine, tekstilähedane sündmustest jutustamine, iseenda või kellegi teisega toimunud sündmusest jutustamine, aktiivne ja tõhus kuulamine. Autoreid ja teoseid Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust, mida käsitletakse ühiselt. Lähemalt tutvustatakse järgmisi autoreid: G.H. Andersen, K.G. Paustovsky, Oscar Wilde, Y.Olesha, A. Puškin, R.Kipling, A.Kuprin, K. Paustovsky, E.L. Schwartz, V. Brjusov, K. Balmont, Ernest Seton-Thompson, C. Dickens L. N. Tolstoi, O. Henry, D. London, Juri Kuuskemaa, V. Astafjev, A. Green, I. A. Krylov, S.V. Mihhalkov, A. P. Tšehhov, Y. Rannap, A. Petrova, N. Telešov, G. H. Andersen, M. Lermontov
--	--

III kooliaste

III kooliastme õpitulemused:

Põhikooli lõpetaja:

- 1) süvendab oma arusaama kirjandusest kui kultuuri- ja kunstinähtusest, selle rollist identiteedi kujundamisel ja ühiskonna mõtestamisel, tunneb ning väärtustab rahvuskultuuri traditsioone ja pärimust;
- 2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab ja põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid;
- 4) õpib mitmekülgsemalt ja sügavamalt tundma ilukirjandusteose poeetikat, analüüsib teose süžeed, tegelasi ja olustikku, märkab kompositsiooni erijooni ning arutleb käsitletud probleemide ja väärtuste üle, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara;
- 5) loeb, analüüsib, tõlgendab ja mõistab nii eakohast noortekirjandust kui ka eri žanrites eesti ja maailmakirjanduse klassikat, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi;
- 6) rikastab lugedes oma mõtlemis- ja väljendusoskust, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.

7.klass

7. klassi õpitulemused	7.klassi õppesisu
Õpilane: 1) on läbi lugenud vähemalt 4 eakohast eri žanrisse kuuluvat väärtkirjandusteost; 2) loeb kirjandusteksti ladusalt ja mõtestatult ning väärtustab lugemist; 3) tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme, sõnumit ning võrdleb teost mõne teise teosega; 4) oskab loetut ümber jutustada eri konkreetsuse astmel ja eri vaatepunktist; 5) määrab teose põhiprobleemid ja idee; 6) arutleb klassikaaslastega loetud teose üle, avaldab ja põhjendab oma isiklikku arvamust;	Loeb vähemalt neli eakohast eri žanrisse kuuluvat väärtkirjandusteost. Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu (proosa-, luule- või draamateose) autori, temaatika, narratiivi, probleemistiku ja poeetika tutvustamine ning võrdlemine teiste teostega. Erinevad lugemisviisid: aeglane lugemine, kommenteeriv lugemine. Proosatekstide ja lüroepiliste tekstide kompositsiooni eri tasandite analüüs. Mõtestatud ilmekas poeesia lugemine. Kultuuri- ja kirjandusteadmised Pärimuskultuur. Tavad ja kombed pärimuskultuuris, muutuv pärimus. Looduspärimus ja linnalegidid. Kohanimed folklooris. Eesti kirjanike muuseumid.

7) leiab teostes võtmesündmused ja põhjuse-tagajärje seosed; 8) iseloomustab teose tegelasi; 9) toob välja tegelaste karakteriseerimise erinevad viisid; 10) määrab autori suhtumise teose tegelastesse; 11) määrab autori suhtumise teoses kujutatud sündmustesse; 12) arutleb klassikaaslastega loetud teose üle, avaldab ja põhjendab oma isiklikku arvamust; 13) leiab kirjandusteostest kõnekujundeid/troope (epiteet, võrdlus, metafoor, metonüümia, hüperbool, litootes) ning selgitab nende rolli kirjandustekstis; 14) kasutab kõnekujundeid oma tekstides; 15) kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid, sh kirjeldavat ja jutustavat teksti ning lühiarvamust loetud teose kohta; 16) kirjutab kirjandusteose põhjal arutleva kirjandi, väljendades oma seisukohti ja põhjendades neid näidetega alustekstist või mujalt ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja nõudeid; 17) esitab peast luule-, proosa- või draamateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ning tekstitäpsust; 18) koostab ja esitab kirjandusteost tutvustava ettekande.	Rahvaluule tunnusjooni. Rahvaluuležanrid. Regilaul ja riimiline rahvalaul. Muinasjutu liigid ja tunnused. Kõnekäänud ja vanasõnad. Naljandid ja anekdoodid. Tänapäevafolkloor, selle kogumine ja kogemine. Rahvaluule andmebaasid. Kirjandusteosest filmilike episoodide leidmine. Kirjandus ja visuaalsed kunstid, nt koomiks, graafiline romaan, ühismeediaaluule. Kirjandus ja fotograafia. Mõisted: biograafia, jutustus, komöödia, lüürika, metafoor, muinasjutt, mõistatus, müüt, novell, ood, sonett, žanr, tragöödia, vanasõna. Teksti analüüs ja tõlgendamine Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine. Teksti põhjal eri tüüpi küsimuste koostamine. Küsimustele vastamine tsitaadiga, teksti toel oma sõnadega. Kirjanduslik tegelane ja selle prototüüp. Kirjanduslikud tüüptegelased. Tegelase analüüs: välimus, iseloom, hoiakud ja käitumine, suhted teiste tegelastega. Tegelase sisekonflikti ja tegelastevahelise põhikonflikti määratlemine ja analüüsimine (põhjus, tagajärg, lahendus). Eri teoste peategelaste võrdlemine. Tekstiloom Omaloomingulised tööd kirjeldavas ja jutustavas laadis ning eri žanrites. Tekstiloom paaris- ja rühmatööna. Alustekstile tuginev kirjutamine. Arutleva teksti loome. Oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine. Suuline väljendusoskus Luule-, proosa- või draamateksti esitamine. Esituse eesmärgistamine ja ettevalmistamine. Esitamiseks sobiva tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktatsiooni jälgimine. Aktiivne ja tõhus kuulamine. Lähemalt tutvustatakse järgmisi autoreid: L. Tolstoi, Maksim Gorki, Friedeberg Tuglas, Mihhail Joshtshenko, Aleksander Puškin, Mihhail Lermontov, Debora Vaarandi, Lydia Koidula, Igor Severjanin, Daniel Defoe, Robert Burns, Nikolai Leskov, O. Henry, E. Erasmus, William Shakespeare, Sergei Esenin, Vladimir Võssotski, Ivan Bunin, Ernest Enno, Denis Fonvizin, Jean Baptiste Moliere, Anton Tšehhov, Jack London, Alexander Greene, Victor Hugo., Arthur Conan Doyle.
---	---

8.klass

8. klassi õpitulemused	8. klassi õppesisu
Õpilane: 1) on läbi lugenud vähemalt 4 eakohast eri žanrisse kuuluvat väärtkirjandusteost; 2) loeb kirjandusteksti ladusalt ja mõtestatult ning väärtustab lugemist; 3) tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme, sõnumit ning võrdleb teost mõne teise teosega; 4) oskab loetut ümber jutustada eri konkreetseuse astmel ja eri vaatepunktist; 5) määrab teose põhiprobleemid ja idee; 6) arutleb klassikaaslastega loetud teose üle, avaldab ja põhjendab oma isiklikku arvamust; 7) leiab teostes võtmesündmused ja põhjuse-tagajärje seosed; 8) iseloomustab teose tegelasi; 9) toob välja tegelaste karakteriseerimise erinevad viisid; 10) määrab autori suhtumise teose tegelastesse; 11) määrab autori suhtumise teoses kujutatud sündmustesse; 12) arutleb klassikaaslastega loetud teose üle, avaldab ja põhjendab oma isiklikku arvamust; 13) leiab kirjandusteostest kõnekujundeid/troope (epiteet, võrdlus, metafoor, metonüümia, hüperbool, litootes) ning selgitab nende rolli kirjandustekstis; 14) kasutab kõnekujundeid oma tekstides; 15) kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid, sh kirjeldavat ja jutustavat teksti ning lühiarvamust loetud teose kohta; 16) kirjutab kirjandusteose põhjal arutleva kirjandi, väljendades oma seisukohti ja põhjendades neid näidetega alustekstist või mujalt ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õige kirja nõudeid; 17) esitab peast luule-, proosa- või draamateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ning tekstitäpsust; intervjuud; 18) koostab ja esitab kirjandusteost tutvustava ettekande.	Loeb vähemalt neli eakohast eri žanrisse kuuluvat väärtkirjandusteost. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt. Teksti eesmärgistatud jälgimine ja eri tüüpi lugemisülesannete täitmine. Eri lugemistehnikate valdamine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoskuse hindamine. Kultuuri- ja kirjandusteadmised Kirjandusteose dramatiseering. Lavastus ja selle valmimine. Näitleja ja tema roll. Monoloog, dialoog, vaatus, stseen, remark, repliik. Draamateksti temaatika, narratiivi ja poetika eritlemine. Eesti teatri sünnilugu ja nüüdisteater. Eesti teatritega tutvumine. Kirjandusteose ekraniseering. Mängu- ja dokumentaalfilmid. Filmikunsti väljendusvahendid: kaader ja plaan, valgus, värv ja heli. Stsenarium. Montaaž. Loo, tegelaste ja miljöo kujutamise võrdlus kirjandusteoses ja filmis. Kirjandusteose ja filmi kompositsioon. Mõisted: arvustus, biograafia, draama, isikustamine, jutustus, komöödia, kordus, kõnekäänd lüürika, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, müüt, novell, romaan, siire, sonett, žanr, tragöödia, vabavärss, vanasõna. Teksti analüüs ja tõlgendamine Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine. Teksti kavastamine: kavapunktid väitlausetes ja märksõnadena. Teksti põhjal kokkuvõtte tegemine. Teose teemade ja probleemide sõnastamine, nende üle arutlemine. Pöördeliste sündmuste leidmine. Sündmuste põhjuse ja tagajärje seoste leidmine. Näidete ja tsitaatide leidmine teosest, valiku põhjendamine. Loetu seostamine oma kogemuse ja tänapäeva maailmaga. Sündmuste toimumise aja ja koha määramine. Miljöo kirjeldamine. Teose loomise kontekst. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest. Tegelikkuse ja väljamõeldise suhted kirjandusteoses. Teksti kompositsioonelemendid: sissejuhatuse, sõlmituse, teemaarenduse, kulminatsiooni, lõpplahenduse. Kirjelduse eesmärk teoses. Tekstiloomine Omaloomingulised tööd kirjeldavas ja jutustavas laadis ning eri žanrites. Kirjandusteose, filmi või lavastuse arvustuse kirjutamine. Oma arvamuse

	sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine. Esitatud väidete tõestamine oma kogemuse ja tekstinäidete varal. Suuline väljendusoskus Luule-, proosa- või draamateksti esitamine. Esituse eesmärgistamine ja ettevalmistamine. Esitamiseks sobiva tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktsiooni jälgimine. Aktiivne ja tõhus kuulamine. Lähemalt tutvustatakse järgmisi autoreid: Aleksander Puškin, Kondrati Reljev, Mihhail Lermontov, Walter Scott, Edward Bornhoe, Nikolai Nekrassov, Ivan Turgenev, Leo Tolstoi, Anton Tšehhov, Nikolai Gogol, George Byron, Fjodor Tjutšev, Afanasja Fet, Johan Liiv, Joosep Kipling, Edgar Poe, James Cooper, Edward Wilde
--	---

9.klass

9. klassi õpitulemused	9. klassi õppesisu
Õpilane: 1) loeb eri liiki ja žanris kirjandusteoseid, sealhulgas tüvitekste, või nende katkendeid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, analüüsib ja tõlgendab vähemalt kahteteist loetud tervikteost; 2) loeb ladusalt ja mõtestatult, kasutab iseseisvalt lugemise eesmärgist ja teksti liigist lähtuvaid lugemisviise ja -mudeleid, hindab oma lugemisoskust ning juhib oma lugemisprotsessi; 3) loeb kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid; 4) tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma kultuurikogemust, väärtustab nii oma- kui ka maailmakultuuri ja selle mitmekesisust; 5) selgitab pärimuse olemust, toob näiteid mineviku ja tänapäeva pärimuskultuurist ning oma kodukohast; 6) kasutab rahvaluule elemente suulises ja kirjalikus tekstiloomes;	Kirjandustekstide valik ja lugemine. Loeb vähemalt neli tervikteost nii eesti kui ka maailmakirjandusest ning tekstikatkendeid. Lugemine toetab õppekava läbivate teemade käsitlemist ning üld- ja valdkonnapädevuste kujundamist. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt. Lugemisstrateegiad ja lugemisprotsess. Ülelibisev ja süvenenud lugemine. Eesmärgistatud (üle)lugemine. Kriitiline lugemine. Tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine. Raamatukogu. Eesti Rahvusraamatukogu. E-teavikute ja e-teenuste kasutamine (nt ESTER, MIRKO, DIGAR). Digiraamatud. Autoriõigused. Plagiaat. Kirjandusteadmiste täiendamine eri allikaid ja keskkondi kasutades. Eesti Kirjandusmuuseumi digikeskkonnad. Kultuuri- ja kirjandusteadmised Ilukirjanduse põhiliigid ja žanrid. Eepika, lüürika ja draamatika tunnused. Lüroepika. Eepose, romaani, jutustuse ja novelli tunnused. Ulme- ja krimiromaani tunnused. Reisikiri ja elulooraamat. Lüürilise luule põhitunnused. Ballaad, sonett, haiku ja ood luules. Vabavärsiline luule. Piltluule. Ühismeedia-

7) eristab ilukirjanduse põhiliike ja peamisi žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid; 8) leiab endale sobivat lugemisvara, põhjendab oma valikut, tutvustab loetud raamatut ja selle autorit, jagab oma lugemiskogemusi; 9) toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi; 10) nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, keskkete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte; 11) teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelastevahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; 12) analüüsib kirjandusteose vormivõtteid ja kompositsiooni, seostab neid teose sisuga; 13) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta; 14) kirjeldab kirjandusteosele omast keelekasutusviisi, tunneb ära peamised kõne- ja lausekujundid, sh epiteet, isikustamine, võrdlus, metafoor, kordus ja siire, tõlgendab kujundite tähendust ja rolli tekstis ning kasutab neid tekstiloomes; 15) võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud lavastust või filmi; 16) kirjutab erinevaid omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste; 17) hindab suulises ja kirjalikus väljenduses korrektset keelt ning järgib nii käsikirjaliste kui ka digitaalsete tekstide vormistuse nõudeid; 18) osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd;	ja räppluule. Nüüdisluule vormid ja žanrid. Komöödia, tragöödia ja draama tunnused. Mõisted: algriim, arvustus, ballaad, biograafia, draama, dramaatika, eepika, eepos, haiku, isikustamine, jutustus, komöödia, kordus, kõnekäänd, lõppriim, lüürika, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, müüt, novell, ood, parallelism, regivärss, reisikiri, romaan, siire, sonett, žanr, tragöödia, vabavärss, vanasõna. Teksti analüüs ja tõlgendamine Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine. Teksti põhjal kokkuvõtte tegemine. Ilukirjandusteksti väljendusvahendite tundmaõppimine. Kujundliku keelekasutuse mõistmine. Iseenda kujundliku väljendusoskuse ja sõnavara hindamine ning arendamine. Olulisemate kõla-, kõne- ja lausekujundite määratlemine ja seostamine teksti kui tervikuga. Sõna-, karakteri- ja situatsioonikoomika leidmine teosest. Teksti allegooria ja allteksti mõistmine. Luuleteksti väljendusvahendite ehk poeetika eritlemine. Luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus. Luuletuse temaatika, aegruum, kompositsioon, riim, rütm ja kõla. Luule eri kogemisviisid. Luuletuse seostamine isikliku kogemusega. Luulekogu lugemine. Tekstiloomine Tekstiloomine paaris- ja rühmatööna. Alustekstile tuginev kirjutamine. Arutleva teksti loome. Kirjandusteose, filmi või lavastuse arvustuse kirjutamine. Oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine. Esitatud väidete tõestamine oma kogemuse ja tekstinäidete varal. Suuline väljendusoskus Luule-, proosa- või draamateksti esitamine. Esituse eesmärgistamine ja ettevalmistamine. Esitamiseks sobiva tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktatsiooni jälgimine. Aktiivne ja tõhus kuulamine. Lähemalt tutvustatakse järgmisi autoreid: M. Gorki, A. Blok, V. Brjusov, K. Balmont, N. Gumilev, A. Akhmatova, V. Khlebnikov, V. Mayakovsky, I. Severyanin, M. Zostsenko, I. Ilf, E. Petrov, B. Lavrenjov, M. Solohhov, A. Platonov, V. Nabokov, A. Solzenitsõn, V. Võssotski, V. Tsoi, E. Jevtušenko, M. Bulgakov, A. Beljajev, R. Bradbury, A. Kuprin, L. Andrejev, A. Vampilov, M. Unt, V. Tendrjakov, V. Tokareva, L. Petruševskaja, A. Gavalda, J. Muraseva.
--	--

19) koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande, kasutab selleks esitlustarkvara; 20) esitab (peast) luule-, proosa- või draamateksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust; 21) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.	
---	--

Lisa 4. Ainekava Eesti keel teise keelena

Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis- ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbrus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi.

Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid.

Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase A2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: 1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, 3) osaleb lihtsas lühivestluses; 4) leiab vajalikku infot 5) ümbritsevast keskkonnast; 6) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste; 7) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid; 8) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.	6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B1- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: 1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma 3) kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 4) kasutab leitud infot 5) suhtlusülesannete täitmiseks; 6) koostab isiklike lihtsaid eri tüüpi tekste; 7) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 8) tunneb ja kasutab 9) mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 10) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme.	9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: 1) mõistab konkreetsel ja abstraktsel teemal tekste; 2) suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel; 3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti; 4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel; 5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate 6) või toimunud olulisemate 7) üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 8) tunneb ja kasutab 9) mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 10) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses.

Õpitulemused I kooliaste

Õpilane:

- 1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;
- 2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;
- 3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;
- 4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt;
- 5) saab üldjoontes aru tava suhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;

- 6) saab aru lihtsamases keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisisust;
- 7) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- 8) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;
- 9) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;
- 10) jutustab endale olulistest sündmustest;
- 11) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mittemeeldimist;
- 12) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;
- 13) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;
- 14) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel;
- 15) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;
- 16) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;
- 17) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhivõime;
- 18) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;
- 19) kasutab grammatika põhitarindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt;
- 20) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.

Õpitulemused ja õppesisu

1. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.	Õpilane: - teab tervitusreegleid, - teab, kuidas tervitada õpetajat, sõpra, - teab, kuidas ennast tutvustada, - teab, kuidas sõpra tutvustada, - teab kehaosi, - oskab küsida kuidas läheb ja vastata sellele,	Tervis ja ohutus. Kehaosadega seotud sõnavara õppimine, elementaarsete ohutusreeglite omandamine. Väärtused ja kõlblus. Käitumis- ja viisakus reeglite omandamine, kooli kodukorra järgimine.	Muusika - laulab eestikeelseid laule perest, sõpradest. Kehaline kasvatus - teab lühikesi käsklusi ja oskab neid täita.

	- oskab öelda, mis on sõbra nimi, - oskab küsida mis sinu nimi on?		
Kodu ja lähiümbrus			
Aastaring, kodu, kodukoht, kodukoha loodus, kodused toimingud, perekondlikud sündmused. <i>Silvi Väljal "Jussikese seitse sõpra"</i> <i>Margit Sarapik "Kalendrilinna lood"</i>	Õpilane: - oskab eristada poisi- ja tüdrukunimesid, - oskab näidata pildil pereliikmeid, - oskab nimetada oma pereliikmeid, - oskab nimetada levinumaid värve, - oskab nimetada elukohti.	Väärtused ja kõlblus. Pere ja kodu väärtustamine, pere ja kodukohaga seotud sõnavara õppimine.	Muusika - laulab eestikeelseid laule Kunst - joonistab ja nimetab oma pereliikmeid
Eesti ja teised rigid			
Suuremad linnad, riiklikud ja rahvuslikud sümbolid, rahvakalendri tähtpäevad. Naaberriigid, pealinnad. <i>Lemmik multifilm Lotte</i>	Õpilane: - oskab leida pildile sobiva pildi juurde, - oskab lugeda ja tõlkida lühifraase, kirjutada lühilauseid - oskab öelda, mis loom on pildil ja kus ta elab, - oskab vastata küsimusele "mitu"? - teab laulu „Mu koduke“, - oskab eristada lille, põõsast ja puud, - teab, kuidas kirjutada õnnitluskaarti, - teab, millal on jõulud, - teab, kus elab jõuluvana ja jõulusalmi, - teab, millal on emadepäev/isadepäev/mardi ja kadripäev/jõulud,	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teab Eestis elavaid kodu-ja metsloomi. Oskab öelda, kus ta elab. Kultuuriline identiteet. Teab eestlaste rahvuslikke tähtpäevi ja pühasid. Oskab koostada õnnitlusteksti eesti keeles. Väärtused ja kultuur. Teadvustab ja väärtustab eesti pühasid ning tähtpäevi.	Matemaatika - loendab ja arvutab 10 piires. Loodusõpetus - teab kodu- ja metsloomi, teab, et juba vanasti tähistati pühi ja et tänapäeval tähistatakse vahel juba teistmoodi neid. Tunneb ära lille, puu ja põõsa. Kunst - joonistab Eesti loodust. Tööõpetus - mardimaski meisterdamine. Kunst - õnnitluskaartide joonistamine.

	- oskab vastata küsimustele, õnnitleda, tänada, jutustada pildi järgi, - oskab vastata küsimustele, soovida häid jõule, - oskab jutustada oma emast ja isast, - oskab õnnitleda isadepäeva puhul, - oskab teha mardimaski ja laulda mardi- ja kadrilaulu.		
Igapäevaelu. Õppimine ja töö			
Tervis, kool, kooliruumid, koolitarbed, õppeained, koolitee, arvud, viisakusväljendid, liiklusvahendid, värvid, toiduained, riideesemed.	Õpilane: - teab, kuhu pereliikmed päeva jooksul lähevad, - tunneb ja nimetab õppevahendeid, - teab ja nimetab õppetegevusi, - teab ja nimetab maiustusi, - teab juur- ja puuvilju, - oskab öelda, mida tema teeb koolis, - oskab nimetada puu-ja juurvilju, öelda, mis maitseb ja mis mitte, - oskab pakkuda ja tänada, - esitab lühidialoogi, kirjutab lühilauseid.	Teabekeskond, tehnoloogia, innovatsioon. Teab õppekeskkonnaga seotud sõnavara. Tervis ja ohutus. Teab elementaarseid hügieeni reegleid.	Muusika - laulab eestikeelseid laule, teab, et on olemas pillid. Kehaline kasvatus - oskab mõningaid sportlikke tegevusi näidata ja järgi teha. Loodusõpetus teab - teab puu- ja juurvilju. Matemaatika - puu- ja juurviljade loendamine, rühmitamine tunnuste järgi.
Vaba aeg			
Mänguasjad, lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.	Õpilane: - teab vaba aja tegevusi, - teab laulu „Igaühel oma pill“, - teab ja nimetab mänguasju, - teab konstruktsiooni „Kas sinul on...?“ - oskab nimetada vaba aja tegevusi,	Tervis ja ohutus. Teab elementaarseid hügieeni reegleid.	Muusika - laulab eestikeelseid laule. Kehaline kasvatus - sportlikud tegevused vabal ajal.

	öelda, mida tema teeb; - oskab kutsuda mängima, jaatavalt ja eitavalt vastata, - oskab esitada küsimust „Kas sinul on?“ ja vastata sellele küsimusele.		
--	--	--	--

2. klass (140 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine. Aastaring, kodu, kodukoht, kodukoha loodus, kodused toimingud, perekondlikud sündmused. <i>Ellen Niit "Rongisõit"</i>	Õpilane: - jutustab piltide järgi, - loeb ilmekalt, - koostab dialooge, - tutvustab oma sõpra ja kasutab omadussõnu, - jutustab endast ja oma sõbrast, - kirjutab sõbrale kaarti, - kutsub sõpra sünnipäevale, - esitab pinginaabrile 3 küsimust: "Kas...?" "Kus...?" - "Kes...?" - lahendab ristsõna, - koostab dialooge, - jutustab piltide järgi, - nimetab nädalapäevi ja mida teeb sellel päeval, - jutustab oma kodust,	Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Mina ja teised. Teabekeskkond. Vaba aeg. Igapäevaelu. Õppimine ja töö.	Muusika - sõbra- ja sünnipäevalaulud, laul "Mu koduke". Kunst ja tööõpetus - sünnipäeva- ja sõbrakaardi meisterdamisel sõnavara kinnistamine ning soovide kirjutamine, joonistab pilte toast ning kirjutab asjade nimetusi. Muusika - Matemaatika - nädal, nädalapäevad. Loodusõpetus - mina ja minu kodu.

	- vestleb ja jutustab haigusest, kutsub mängult arsti, kirjutab sõbrale kirja haigestumisest, - kirjutab enda emast, jutustab vanaemast, vanaisast.		
Eesti ja teised riigid ning nende kultuur			
Suuremad linnad, riiklikud ja rahvuslikud sümbolid, rahvakalendri tähtpäevad, Eesti loodus. Naaberriigid, pealinnad, põhirahvused, keel.	Õpilane: - vaatleb ja töötab Eesti kaardiga, - jutustab ilmast erinevatel aastaegadel, - võrreldes kasutab mõisteid: suur-suurem-kõige suurem, - jutustab pildi järgi, - nimetab tuntumaid Eesti taimi, loomi, - teab rahvakalendri tähtpäevi, - tunneb Euroopa kaardilt Eesti naaberriike, - teab naaberriike ja nende pealinna, - tutvub naaberriikide sümboolikaga.	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kodukoht Eesti. Kodu ja lähiümbrus. Tavad ja pühad. Väärtused ja kõlblus. Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht Eesti. Mängiv inimene. Ringmängud ja mängulust. Kodus ja koolis. Perekond.	Loodusõpetus – aastaajad ja ilm, sademed, puud, linnud ja putukad. Kaardi tundmine ja riikide sümboolika. Matemaatika - aasta, kuu, nädal, kalender. Muusika – laulud aastaegadest. Kunst ja tööõpetus Eesti rahvussümbolid. Riigilippude värvimine, sümboolika joonistamine.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö			
Tervis, kool, kooliruumid, koolitarbed, õppeained, koolitee, arvud, viisakusväljendid, liiklusvahendid, värvid, toiduained, riideesemed, ametid, lühisõnumid, päevategevused.	Õpilane: - jutustab piltide järgi, - vastab küsimustele: kes? mis? kas? - pöörab tegusõnu - olema, õppima, kirjutama, istuma, - küsib ja vastab, mis kell on, - koostab päevaplaani, - teab kooliga seotud sõnavara, - tunneb ja nimetab värve,	Väärtused ja kõlblus. Käitumine ja selle tagajärg. Kodus ja koolis. Turvalisus. Üksteisest hoolimine ja teiste aitamine.	Inimeseõpetus - hea ja halb käitumine, käitumisreeglid kodus ja koolis; koolitee, käitumine tänaval ja ühissõidukis, liiklusohutus. Matemaatika - kell, arvud 1-100-ni. Kunsti-ja tööõpetus - värviõpetus, joonistab oma

	- teab arvu 1-100-ni, - teab nädalapäevi, - vastab küsimusele MILLAL? - kasutab viisakusreegleid: - tere hommikust, tere päevast jt, - jutustab oma kooliteest, - nimetab mis on klassis, koolikotis.		kooliteed, klassiruumi ja õppevahendeid. Loodusõpetus - teab tervislikust/ ebatervislikust toitumisest
Vaba aeg			
Mänguasjad, lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.	Õpilane: - oskab öelda mis talle meeldib/ei meeldi, - teab, mis on tema - lemmikmänguasi/lemmiktegevus, - järgib mängureegleid.	Väärtused ja kõlblus. Minu tervis. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Loodus minu ümber.	Inimeseõpetus - Inimeste tegevused. Matemaatika. Mängime turgu või poodi, ostame ja müüme, liidame ja lahutame.

3. klass (105 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega (tervitamine, vabandused, tänamine, vastamine, pöördumine, palve). <i>Kristiina Kass "Nõianeiu Nöbinina"</i>	Õpilane: - jutustab endast ja oma sõpradest, - kirjeldab inimese välimust ja iseloomu, - kirjutab sünnipäevakutset, - loeb ilmekalt, - koostab dialooge, - koostab ja esitab küsimusi õpitu piires, - kasutab lausetes asesõnu: "mulle", "sulle", "talle",	Väärtused ja kõlblus. Käitumis ja viisakusreeglite omandamine ja nende järgmine nii koolis kui ka väljaspool kooli. Tehnoloogia, innovatsioon. Sünnipäevakutse meili teel, e-kirja saatmine	Kunst - vormistab sünnipäevakutse Muusika - laulab eestikeelseid laule. Inimeseõpetus - mina ja teised, sõprus.

<i>Leelo Tungal erinevad luuleraamatud</i>	- tunneb ja kasutab mitmu sevormi, - pöörab tegusõnu olevikus ja lihtminevikus, - kasutab lausetes asesõnu.		
Kodu ja lähiümbrus			
Elu linnas ja maal (nt linnakodu ja maakodu); kodu kirjeldamine (nt ruumid, sisustus); lemmikloomad (nt looma välimus, värv, suurus); rõõmsad sündmused peres (nt sünnipäevad). <i>Ilmar Tomusk "Tere, Volli"</i> <i>Aino Pervik "Paula jõulud"</i> <i>Heljo Mänd "Tuulehunt"</i>	Õpilane: - jutustab pildi järgi, - kutsub sõpra mängima, - jutustab oma perest ja sugulastest, - kirjeldab lemmiklooma, - jutustab kodustest töödest - jutustab plaani järgi oma kodust, - esitab küsimusi pereliikmete ja sugulaste kohta, - vastab teemakohastele küsimustele, - pöörab tegusõnu olevikus ja minevikus, - kasutab lausetes asesõnu, - kirjutab ümbrikule aadressi.	Tervis ja ohutus. Liialdamisega seotud sõnavara õppimine, tervislike suvetegevuste rõhutamine. Väärtused ja kõlblus. Pere ja kodu väärtustamine.	Muusika - laulab eestikeelseid laule. Kehaline kasvatus - oskab nimetada pallimänge, oskab anda lühikesi käsklusi ja neid täita. Loodusõpetus - teab kuidas lemmiklooma eest hoolitseda.
Eesti ja teised riigid			
Eesti geograafiline asukoht (asukoht Euroopas, naaberriigid); ilm (ilmastikunähtused, ilmasteade); riigi ja rahvussümboolika (lipp, vapp, hümn, suitsupääsuke, rukkilill); riigipühad ja riiklikud tähtpäevad (vabariigi aastapäev, võidupüha; emadepäev, isadepäev, jaanipäev jne); Eesti naaberriigid	Õpilane: - vastab küsimustele ilma kohta, - jutustab ilmast erinevatel aastaaegadel, - esitab ise ja vastab küsimustele Eesti kohta, - kirjutab emadepäeva õnnitluskaarti, - jutustab riigi rahvussümbolitest, - pöörab tegusõnu olevikus ja minevikus, - kasutab lausetes asesõnu, nimetab - naaberriike ja pealinnu ning näitab	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblused. Tähtpäevade teadvustamine, väärtustamine ja nendega seotud kommete tundmine. Olulisemate tähtpäevade teadvustamine, väärtustamine ja kommete tundmine. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teab Eestis elavaid linde ja kuidas	Muusika - laulab eestikeelseid laule. Kunst - joonistab emadepäeva kaart. Loodusõpetus - teab kodu- ja metsloomi ning erinevaid linde ja taimi. Inimeseõpetus - kaardi tundmine ja sümboolika.

(Venemaa, Läti, Leedu, Soome, Rootsi); naaberriikides elavad põhirahvused ja mis keelt nendes riikides räägivad; naaberriikide kirjandus; tuntud raamatute peategelased.	kaardil, - koostab õnnitluskaarte, - vastab küsimustele loetu põhjal, - õpib luuletuse pähe, - pöörab tegusõnu olevikus ja minevikus, - kasutab lausetes asesõnu.	nende eest hoolitseda. Teab kodu- ja metsloomi, puid ja kevadlilli.	Kunst ja tööõpetus - riigilippude värvimine, sümboolika joonistamine
Igapäevaelu. Õppimine ja töö			
Avalikud asutused (nt toidu- ja raamatukauplused); turvaline liiklemine (nt koolitee, liiklusvahendid); sõidukid; koolielu (nt spordiüritused, kontserdid, konkursid, koolipeod, klassiõhtud); päeva planeerimine (nt päevakava, kellaeg, nädalapäevad). <i>Andrus Kivirähk "Karneval ja kartulisalat"</i> <i>Piret Raud "Natuke napakad lood"</i>	Õpilane: - kirjutab arvsõnu, - arvutab eesti keeles, (kasutades sõnu pluss, miinus, korda), - ütleb, mis kell on - jutustab oma päevast (mis kell, mida teeb), - vabandab hilinemise pärast, - esitab õpetajale palve, - jutustab plaani järgi oma koolimajast ja klassiruumist - ütleb, mida ta tundides teeb, - pöörab tegusõnu olevikus ja minevikus, - kasutab lausetes asesõnu.	Teabekeskond, tehnoloogia, innovatsioon. Digitestid, sõnastik, loovtöö. Väärtused ja kõlblus. Teab koolikeskkonnaga seotud sõnavara ja käitumisnormidest kinnipidamist koolikeskkonnas.	Matemaatika - teab arve 1-1000- ni, liidab, lahutab, korrutab. Kunst - teeb oma koolimaja ja klassiruumi plaani.
Vaba aeg			
Kooliväline tegevus (nt huviringid, ekskursioonid); huvid (nt sport, kino); laagrid (nt suvised laagrid); lugemiseelistused (nt lemmikraamatud); perepuhkus (nt puhkus koos vanematega,	Õpilane: - jutustab lemmiktegevustest, - jutustab perepuhkusest ja vaba aja veetmisest, - nimetab tegevusi vastavalt aastaajale, - nimetab ja kirjeldab lemmikspordiala,	Väärtused ja kõlblus. Sõpruse väärtuse rõhutamine sünnipäeva teema kontekstis. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Loodus. minu ümber.	Inimeseõpetus - inimeste tegevused. Matemaatika - mängime turgu või poodi, ostame ja müüme, liidame ja lahutame.

nädalalõpupuhkus); aastaajad ja puhkus (nt vaba aja veetmine ja puhkamine suvel, sügisel, talvel ja kevadel); spordialad ja sportlikud tegevused (nt erinevad spordialad, spordiga tegelemine, sport teleris).	- pöörab tegusõnu olevikus ja minevikus, jutustab oma sünnipäevast, - nimetab, mis on sünnipäevalaual, - kasutada lausetes asesõnu, - kasutada lausetes mitmust, - vastata küsimusele “millal”?		
--	---	--	--

II kooliaste

Õpilane:

- 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;
- 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest;
- 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;
- 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisistust;
- 5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt;
- 6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisistust;
- 7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- 8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;
- 9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;
- 10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;
- 11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;
- 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades;
- 13) vahendab raamatu või filmi põhisistust ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;
- 14) avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta;
- 15) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet;
- 16) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;
- 17) valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;
- 18) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;
- 19) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt;
- 20) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.

4. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Minu pere	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades: oskab rääkida endast ja oma perest (lähisugulastest) ning iseloomustada ennast, oma pereliikmeid ja ühiseid tegevusi; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma perekonda; vestleb kaaslastega oma perekonnast, esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisojavara perekonna kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; oskab kirjeldada suuliselt ja kirjalikult pereliikmete ameteid; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – perekultuur ning sellest tulenev käitumis- ja mõttelaad.	Teemaõppelõiming: metsas käimine, seemed, terviserada. Ained: muusika (laulud pereliikmetest), vene ja inglise keel (pereliikmed, ühised tegevused, sugulased), kunst (pereliikmete ja sugulaste portreed). matemaatika (pere suurus ehk arvsõnad).
Minu päev	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades: oskab rääkida oma päevast, nt hügieeniharjumustest, kodustest toimestustest, söögikordadest, oma kooliteest; nii suuliselt kui ka kirjalikult oma päevategevusi nii kodus kui ka koolis kellaajaliselt ja osalemist huvitegevuses; vestleb kaaslastega oma päevast; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisojavara päeva ja tegevuste kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, nt kuulutuse, teate, ankeedi vms põhjal, oskab kirjutada oma päevast ja oskab end kirja panna huvitegevusele; teab üldtuntuid viisakusreegleid teistega	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oma aja planeerimine ja kokkulepetest kinnipidamine ning vastutustundlik käitumine. Väärtused ja kõlblus – käitumisreeglid ja nendest kinnipidamine.	Teemaõppelõiming: metsas käimine, seemed, terviserada, koolitee kaart. Ained: matemaatika (kellaajad ja järgarvud), inglise ja vene keel (päeva tegevused, kellaage).

	suheldes; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.		
Sõbrad	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades, oskab rääkida oma sõpradest, tutvuda uute inimestega; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma perekonda, sõpru, päeva ja lemmikloomi; vestleb kaaslastega oma perekonnast, sõpradest, päevast ning lemmikloomadest; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara perekonna, sõpruse, lemmikloomade ja päevategevuste kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: vene ja inglise keel, matemaatika (arvsõnad), muusika (laul sõpradest/sõprusest), kunst (portree sõpradest).
Lemmikloomad	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades: oskab rääkida oma lemmikloomadest ja nendega seotud tegevustest; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma (unistuste) lemmikloomi ja nendega seotud tegevusi; vestleb kaaslastega oma lemmikloomadest; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab lemmikloomade põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist: oskab täita ankeeti lemmiklooma võtmise kohta ja oskab leida veebist infot lemmiklooma kohta; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – sallivus, kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – hoolimine, vastutustunne.	Teemaõppelõiming: loomad. Ained: loodusõpetus (loomad), vene ja inglise keel (loomad), muusika (laul loomadest), kunst (joonistus loomadest).
Kodu ja lähiümbrus			
Minu kodu	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega – kus ja milline on tema kodu, milline mööbel on tubades, ning mis asub kodu lähiümbruses; vestleb kaaslastega oma kodust, oma mööblist ja ümbruskonnast ning toimuvatest üritustest;	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö.	Ained: vene ja inglise keel (mööbel ja koduümbrus).

	valdab põhisõnavara teemal kodu, mööbel ja koduümbrus; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; kirjeldab suuliselt ja kirjalikult kodukohaga seotud sündmusi ja tegevusi, kus on ise osalenud ning oma unistuste kodu; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist: oskab leida endale sobiva ürituse ja end sellele kirja panna; oskab kasutada kodu ja lähiümbruse kirjeldamisel ees- ja tagasõnu; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.		
Minu kodulinn Narva	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega – milline on tema kodulinn Narva, kus ja mis seal asub; vestleb kaaslastega narva linnast, vaatamisväärsustest ja sündmustest; valdab põhisõnavara teemal linn ja koduümbrus; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; kirjeldab suuliselt ja kirjalikult, milline on Narva linn ja vaatamisväärsused; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist: oskab teha ettekannet Narva vaatamisväärsustest; oskab arutada, mida Narva linnas ette võtta, kuhu ja kuidas minna (tee juhatamine), oskab määrata kokkusaamist (sõnumi saatmine); väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö.	Teemaõppelõiming: taimed, seened, loomad (nt botaanikaaed). Ained: vene ja inglise keel (kodulinn Narva, sündmused ja vaatamisväärsused), muusika (laul Narvast), kehaline kasvatus (orienteerumine Narva linnas), tehnoloogia (digiseadmete kasutamine).
Toimetused kodus ja lähiümbruses	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel – millega ise kodus tegeleb ja millega inimesed kodu lähiümbruses tegelevad eri aastaegadel, millised on töö tegemise vahendid; vestleb kaaslastega kodustest toimetustest peres ja lähiümbruses, esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara teemadel: toimetused, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab sõnu ja lauseid	Väärtused ja kõlblus – vastutustunne.	Ained: vene ja inglise keel (kodused toimetused), tööõpetus (lihtsamad toimetused).

	üldiselt selgelt ja arusaadavalt; leiab ja mõistab kohalikke uudiseid; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.		
Eesti ja maailm			
Eesti ja loodus (aastaajad)	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel – milline on Eesti loodus, sh kodu lähiümbruses, millised on terviserajad kodu lähiümbruses, millega tegelevad inimesed eri aastaegadel; vestleb kaaslastega Eesti loodusest ja tegevustest eri aastaegadel, esitab küsimusi ja vastab neile; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste Eesti loodusest; valdab põhisõnavara teemadel: Eesti loodus (st taimed, seened, putukad, loomad, ilm) vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; oskab kuulda, mõista ja tegutseda vastavalt ilmateatele; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	Teemaõppelõiming: kaart, puittaimed, terviserajad, taimed, seened, loomad. Ained: vene ja inglise keel (loodus), loodusõpetus (muutused aastaegadel, taimed, seened, loomad), kehaline kasvatus (terviserajad), muusika (laulud loodusest ja aastaegadest), kunst (looduspildid).
Eesti kirjandus ja kunst	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega – Eesti kirjanikest ja kunstnikest, tuntumatest kirjandus- ja kunstiteostest; vestleb kaaslastega Eesti kirjanikest ja kunstnikest ning nende teostest, esitab küsimusi ja vastab neile; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste Eesti kirjanduse ja kunstiga seotud sündmustest, kus on ise osalenud; valdab põhisõnavara teemadel: Eesti kirjandus ja kunst, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist: oskab välja valida ühe kirjanduse või kunstiga seotud sündmuse ja tegutseda vastavalt sellele (nt külastus Kunstimuuseumisse ja tutvumine olulisemate teostega); hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja	Kultuuriline identiteet – kultuuriteadlikkus, kultuuride muutumine ajaloo vältel, omakultuur ja kuulumine.	Ained: vene ja inglise keel, kehaline kasvatus (orienteerumine linnas), muusika (Eesti autorite laulud), kunst (Eesti kunstnike tööd).

	arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.		
Tähtpäevad meil ja mujal	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega Eesti ja mujal maailmas toimuvatest tähtpäevadest, nendega seotud kombestikust ja pidamisest; vestleb kaaslastega Eesti tähtpäevadest, esitab küsimusi ja vastab neile; kirjutab kirjeldavaid, jutustavaid ja võrdlevaid tekste Eesti ja mujal maailmas tähistatavatest tähtpäevadest, mida on ise pidanud; valdab põhisõnavara teemadel: Eesti tähtpäevad ja kombestik, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist Eesti tähtpäevade teemadel; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – kultuuride mitmekesisus, kultuuriteadlikkus, eripärad, omakultuur ja kuulumine. Väärtused ja kõlblus – kombed, sallivus, kultuuriline mitmekesisus ja koostöö.	Ained: inglise ja vene keel, muusika (laulud tähtpäevadest), kehaline kasvatus (nt vastlapäeval kelgutamine), kunst (nt kadri- ja mardipäeva maski tegemine), tööõpetus (tähtpäevade toidud).
Naabrid	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega, millised on tema naabrid ning kes ja millised on Eesti naaberriigid; vestleb kaaslastega oma naabritest, esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara seoses naabritega, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; oskab kirjeldada ja kirjutada tekste oma kodust ja Eesti naabritest; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – kultuuride mitmekesisus, kultuuriteadlikkus, eripärad, omakultuur ja kuulumine.	Teemaõppeloiming: kaart. Ained: inglise ja vene keel, loodusõpetus (kaart), matemaatika (vahemaad kaardil), tööõpetus (rahvaste toidud), kehaline kasvatus (orienteerumine ümbruskonnas).
Igapäevaelu			
Tervis ja arstiabi	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel: tervisega seotud ametid ja asutused, kehaosad, ravimid, enesetunne, emotsioonid, tervislikud eluviisid, allergia; tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades arsti juures ja apteegis; leiab ja mõistab asjakohast teavet	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Teemaõppeloiming: inimene. Ained: vene ja inglise keel, loodusõpetus (inimene, tervislik eluviis), kehaline

	tarbetekstidest ja veebist arsti vastuvõtu, ravimite ja tervislike eluviiside kohta; räägib lihtsate seostatud lausetega arsti, tervise ja tervislike eluviisidega seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma tervisest ja tervislikest eluviisidest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid lihtsamate tervisehädade puhul, teeb ettepanekuid ja vastab neile; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tervise teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.		kasvatus (liikumine ja füüsiline aktiivsus), tehnoloogia (digikeskkondade kasutamine), muusika (nt laulud hügieenist).
Poes: söök ja jook	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel: toit, söök, poed, söögikohad ja retseptid; tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades poes ja kohvikus; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist arsti vastuvõtu, ravimite ja tervislike eluviiside kohta; väljendab oma soove lihtsate seostatud lausetega klienditeenindajaga toidu tellimisel ja hindade küsimisel; vestleb kaaslastega oma toidueelistustest; jagab lihtsamaid juhiseid lihtsamate tervisehädade puhul, teeb ettepanekuid ja vastab neile; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekstetervise teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit	Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, jätkusuutlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus. Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Ained: vene ja inglise keel (söögid ja joogid), loodusõpetus (inimene, tervislik eluviis, vitamiinid), matemaatika (massi- ja rahaühikud, arvutamine ehk hinnad), muusika (laulud söökidest ja jookidest), kunst (pildid söögist), tööõpetus (toidu valmistamine).

Sport ja hobid	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel: sport, hobid ja vaba aja tegevused; tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades nagu huviringis; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist spordi ja huvitegevuste kohta; väljendab oma soove lihtsate seostatud lausetega oma hobidest; vestleb kaaslastega oma hobidest; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste hobide teemadel; valdab põhisojavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridus- ja tööalased valikud.	Ained: vene ja inglise keel (sport ja hobid), kehaline kasvatus (spordialad), loodusõpetus (organid ja lihased), tööõpetus (käsitöö), muusika (laul spordist), matemaatika (aja- ja mõõtühikud, arvutamine, tekstülesanded).
Puhkus	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist puhkuse planeerimise kohta; väljendab oma soove lihtsate seostatud lausetega klienditeenindajaga toidu tellimisel ja hindade küsimisel; vestleb kaaslastega oma puhkusest ja riikidest, mida on külastanud ja mida tahab külastada; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste puhkuse teemadel; valdab põhisojavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Väärtused ja kõlblus – vastutustunne. Kultuuriline identiteet – traditsioonid ning sellest tulenev käitumis- ja mõttelaad.	Teemaõppelõiming: Asula elukeskkonnana/ Minu koduasula plaani koostamine. Ained: vene ja inglise keel, töö- ja kunstiõpetus, muusika.
Õppimine ja töö			
Koolimaja	Õpilane: tuleb toime kooliteemalistes suhtlusolukordades; saab aru lühematest ja lihtsamatest suulistest ning kirjalikest õpetaja tööjuhustest; saab aru tuttava sisu ja selge	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe,	Ained: vene ja inglise keel (kooliga seotud sõnavara), töö- ja kunstiõpetus

	ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; räägib sellest, mis ained meeldivad, millised on lihtsad ja millised on rasked, ning oskab seda põhjendada; vestleb kaaslastega oma tundidest ja nende tegevustest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime kooliteemalistes olukordades; vahendab filmi põhisisu kooliteemal ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjeldab koolimaja ja ruume, kirjutab sõbrale kirja õppeainete teemal, koostab plakati kooliürituse kohta; valdab põhisoõnava, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab järgarve korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	elu- ja töökeskkond, haridus- ja tööalased valikud. Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, jätkusuutlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus, kooli keskkonnakaitse, lahendused kooli keskkonna paremaks muutmiseks. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – vastutustundlikkus koolipere liikmena, õpilaste algatuste tähtsus.	(kujunduselemendid), muusika (laul koolist).
Kell	Õpilane: tuleb toime kellaaja mõistmisel, oma aja planeerimisel ning asutuste lahti- ja kinniolekuaegade arusaamisel; saab aru, kuidas suuliselt ja kirjalikult väljendada kellaegadega seotud infot; vestleb kaaslastega oma päevakavast ja sellest, mis kellaajal midagi teeb; avaldab arvamust kellaegade teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjeldab koolimaja ja ruume, kirjutab sõbrale kirja õppeainete teemal, koostab plakati kooliürituse kohta; valdab põhisoõnava, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab järgarve korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridus- ja tööalased valikud, kokkulepped, teadlikud otsused ja valikud.	Ained: vene ja inglise keel (kellaaeg), Matemaatika (ajaühikud, arvutamine, tekstülesanded), kunst (päeva osad – hommik, päev, õhtu ja öö), kehaline kasvatus (ajavõtt, stopper), muusika (hommik, õhtu ja öö), tööõpetus (valmimisaeg).
Digikeskkond	Õpilane: tuleb toime digikeskkonnaga seotud suhtlusolukordades ja digikeskkondades; saab aru	Tehnoloogia ja innovatsioon – tehnoloogia eesmärgipärane	Ained: vene ja inglise keel (digikeskkonnaga seotud

	lühematest ja lihtsamatest suulistest ning kirjalikest õpetaja tööjuhustest, tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; räägib sellest, mis on digiturvalisus ja miks see oluline on; vestleb kaaslastega oma digikeskkonna ja -vahenditega seotud eelistustest; kasutab digikeskkondi õppe-eesmärkidel (nt Stuudium, Sõnaveeb, Gmail, Youtube jne); kirjutab e-kirja ja teab, mis on viisakas suhtlus digikeskkonnas; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime digikeskkonnaga seotud olukordades; vahendab filmi põhisisu digisõltuvuse teemal ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust digikeskkonna teemal ja põhjendab oma seisukohta; valdab digikeskkonnaga seotud põhisosavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	kasutamine, toimetulek muutavas elu- ja õpikeskkonnas. Tervis ja ohutus – digiturvalisus, tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis. Teabekeskond ja meediakasutus – digiturvalisus, allikakriitilisus, petturlus, autorlus. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridus- ja tööalased valikud.	sõnavara), tehnoloogia (digikeskkonnad, äpid, rakendused, digiohud), kehaline kasvatus (rakendused), kunst (digikunst), muusika (muusika loomine), loodusõpetus (tervis ja ohutus, rakendused).
Ametid	Õpilane: tuleb toime ametitega seotud suhtlusolukordades; saab aru lühematest ja lihtsamatest kirjalikest ja suulistest töökuulutustest, tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; vestleb kaaslastega ametitest, esitab küsimusi ja vastab neile, väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone; vahendab koolide ja asutuste põhisisu kooli või tööle kandideerimisel ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust oma tuleviku ameti teemal; kirjeldab ameteid ja täidab ankeeti; teeb esitluse valitud ametist ja kannab selle ette; valdab põhisosavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; hääldab sõnu ja lauseid	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridus- ja tööalased valikud.	Ained: vene ja inglise keel (ametid), matemaatika (tasu ja tööaeg), muusika (laul ametitest), kunst (pildid ametitest), tööõpetus (kutsealad).

	üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.		
Ilukirjandus: H. Vaher “Jõesaare poisid”, H. Nolmet “Koerailm”, M. Sillaots “Trips, Traps, Trull ja teised”, K. Kass “Kasper ja viis tarka kassi”, H. Laas “Varblase jõuluvana”, K. Priilinn “Anna ja tema merisiga Julius”, J. Vaiksoo “Lumemöll” Filmid: “Nukitsamees”, “Arabella - mereröövli tütar” Meediaallikad: “Täheke”, “Hea laps”, Lasteekraan, järjejutud jt			

5. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Minu suguvõsa ja fotoalbum	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades: oskab rääkida oma suguvõsast ning iseloomustada ennast, oma pereliikmeid ja ühiseid tegevusi; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisojavara suguvõsa kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma sugupuud (oma suguvõsa või perekonna foto põhjal); vestleb kaaslastega oma lapsepõlvest; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile.	Kultuuriline identiteet – suguvõsa traditsioonid ning sellest tulenev käitumis- ja mõttelaad.	Teemaõppeloiming: Asula elukeskkonnana/ Minu koduasula plaani koostamine. Ained: vene ja inglise keel, ajalugu, kunst, muusika, matemaatika.
Minu päev	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades: oskab rääkida oma päevast, nt hügieeniharjumustest, kodustest toimestustest, söögikordadest, oma kooliteest; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma päevategevusi nii kodus kui ka koolis kellaajaliselt ja osalemist	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oma aja planeerimine ja kokkulepetest kinnipidamine ning vastutustundlik käitumine.	Ained: vene ja inglise keel, kunst, muusika.

	huvitegevuses; vestleb kaaslastega oma päevast; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara päeva ja tegevuste kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, nt kuulutuse, teate, ankeedi vms põhjal oskab kirjutada oma päevast ja oskab end kirja panna huvitegevusele; teab üldtuntuid viisakusreegleid teistega suheldes; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Väärtused ja kõlblus – käitumisreeglid ja nendest kinnipidamine.	
Sõbrad Essee või kiri teemal <i>Minu lemmikloom</i>.	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades, näiteks räägib endast ja oma sõpradest, kui tutvub uute inimestega; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma perekonda, sõpru, päeva ja lemmikloomi; vestleb kaaslastega oma perekonnast, sõpradest, päevast ning lemmikloomadest; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara perekonna, sõpruse, suguvõsas levinud traditsioonide, lemmikloomade ja päeva tegevuste kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: vene ja inglise keel, kunst, muusika.
Tunded ja emotsioonid	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega oma tunnetest ja emotsioonidest; vestleb kaaslastega, esitab tunnetega seotud küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel, kus väljendab oma emotsioone erinevatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: vene ja inglise keel, kunst, muusika.

	põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektset; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Kodu ja lähiümbrus			
Minu kodulugu ja Narva lähiümbrus Essee või kiri teemal <i>Minu kodu ja lähiümbrus</i> .	Õpilane: tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; räägib lihtsate seostatud lausetega – milline on tema kodukant, kus ja mis seal asub; vestleb kaaslastega oma kodukoha, vaatamisväärsustest ja sündmustest; valdab põhisõnavara teemal linn ja koduümbrus; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; kirjeldab suuliselt ja kirjalikult, milline on kodukoht ja sealsed vaatamisväärsused; leiab ja mõistab asjakohast teavet kodukoha ja piirkonna kohta tarbetekstidest ja veebist; oskab arutada, mida Tartumaal ette võtta, kuhu ja kuidas minna (tee juhatamine), oskab määrata kokkusaamist (sõnumi saatmine); väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö.	Teemaõppelõiming: asula elukeskkonnana, Minu koduasula plaani koostamine. Ained: vene ja inglise keel, ajalugu, kehaline kasvatus (orienteerumine), kunst.
Liiklus	Õpilane: jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile, oskab juhatada teed; räägib lihtsate seostatud lausetega turvalisest liiklusest; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit; valdab põhisõnavara turvalise liiklemise kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste liikluse teemal;	Tervis ja ohutus – turvaline käitumine liikluses.	Teemaõppelõiming: asula keskkonnana. Ained: vene ja inglise keel, kehaline kasvatus.
Elu linnas ja maal	Õpilane: kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste elu erinevusest linnas ja maal; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit; räägib lihtsate seostatud lausetega – miks eelistab elada linnas või maal; vahendab selle teemalise raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö. Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus,	Teemaõppelõiming: asula elukeskkonnana, Minu koduasula plaani koostamine.

		vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	Ained: vene ja inglise keel, loodusõpetus, kunst, muusika, ajalugu.
Avalikud kohad	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades avalikes kohtades, näiteks tänaval ja parkides; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult avalike kohtadega seotud sõnavara; vestleb kaaslastega avalikest kohtadest, nt tänavad, pargid, kaubanduskeskused jne; valdab põhisõnavara avalike kohtade teemal; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Teemaõppelõiming: asula elukeskkonnana. Ained: vene ja inglise keel, ajalugu, kunst, kehaline kasvatus.
Eesti ja maailm			
Euroopa	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö. Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Teemaõppelõiming: kaart, asula elukeskkonnana. Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika.
Eesti muusika	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, ajalugu.

	teemadel; vestleb kaaslastega Eesti muusikutest ja nende teostest, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab muusikateoste põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust Eesti muusika ja autorite teemal ning põhjendab oma seisukohta; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Eesti kirjandus Kirjalik ja suuline raamatust valitud maali(de) kirjeldamine.	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö. Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, ajalugu.
Tähtpäevad	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades tähtpäevade teemal; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, kunst, tööõpetus, ajalugu.

	vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	
Igapäevaelu			
Haiglas ja apteegis	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt; saab aru eakohase eestikeelse teatrietenduse põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Tervis ja ohutus – turvaline käitumine liikluses.	Ained: inglise ja vene keel, muusika.
Kohvikus ja restoranis	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku veebikeskkonnades kohviku ja restorani lahti- ja kinniolekuaegade ning menüü kohta; räägib lihtsate	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Asula elukeskkonnana/ Minu koduasula plaani koostamine.

	seostatud lausetega kohviku ja restoraniga seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma toidueelistustest, esitab tellimise ja toiduga seotud küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab toidumenüü tellimuse; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, kunst.
Sport	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; avaldab arvamust sporditeemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Tervis ja ohutus – turvaline käitumine liikluses. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridusja tööalased valikud.	Teemaõppelõiming: Soo/Õppereisi korraldamine. Ained: inglise ja vene keel, kehaline kasvatus, muusika, ajalugu.
Hobid	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe,	Teemaõppelõiming: Soo/Õppereisi korraldamine.

	täidab lihtsamat ankeeti huvitegevuse kohta; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste enda hobi kohta; valdab põhisojavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	elu- ja töökeskkond, haridusja tööalased valikud.	Ained: inglise ja vene keel, tööõpetus, kunst, kehaline kasvatus.
Teater	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab veebikeskkonnast vajalikku teavet teatrietenduste kohta; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega teatrikogemuse teemal, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisojavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, kunst, ajalugu.
Õppimine ja töö			
Koolimaja	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; avaldab arvamust kunsti-või kirjandusteose teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste loetud raamatu kohta; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridusja tööalased valikud.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, kunst, ajalugu.

Aeg	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega aja ja kella teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		Ained: inglise ja vene keel, muusika, tööpetus (kell), kunst (aastaajad), ajalugu.
Internet	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine. Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis. Teabekeskond ja meediakasutus – digiturvalisus, allikakriitilisus, petturlus, autorlus.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, kunst, tehnoloogia, ajalugu.
Ametid	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega ametite	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, ajalugu.

	teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridusja tööalased valikud.	
Raamatud	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, ajalugu.
Ilukirjandus: A. Kivirähi jutud, I. Tomusk “Digipöörane kool”, J. Põldma “Džuudopoisid”, H. Käit “Aardejaht Nõmmel”, “Erik kivisüda”, “Eia jõulud Tondikakul”, K. Priilinn “Evelini uued lood” jt Filmid: “Erik kivisüda”, “Eia jõulud Tondikakul”, “Supilinna salaselts”, “Väikelinna detektiivid” jt Meediaallikad: “Hea laps”, “Postimees Juunior”, “Minu maailm”, lasteekraan, järjejutud jt.			

6. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Minu suguvõsa Essee või kiri teemal <i>Minu pere ja kodu</i> .	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades suguvõsa teemal; räägib seostatud lausetega oma suguvõsast ja sugulastest; leiab ja mõistab asjakohast teavet sugupuust; saab aru eakohase eestikeelse suguvõsa teema põhisist; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.
Minu päev Essee või kiri teemal <i>Minu parim koolipäev</i> .	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega oma päevast ja päevategevustest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisist; räägib seostatud lausetega päevaga seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma päevast ja päevategevustest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid päeva planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oma aja planeerimine ja kokkulepetest kinnipidamine ning vastutustundlik käitumine. Väärtused ja kõlblus – käitumisreeglid ja nendest kinnipidamine.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika.

	olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisojavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Fotoalbum	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades suguvõsa teemal; räägib seostatud lausetega oma suguvõsast ja sugulastest; leiab ja mõistab asjakohast teavet sugupuust; saab aru eakohase eestikeelse suguvõsa teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisojavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – suguvõsa traditsioonid ning sellest tulenev käitumis- ja mõttelaad. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, tööõpetus, ühiskonnaõpetus.
Sõbrad <i>Kiri sõbrale</i> vabalt valitud teemal.	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega oma sõpradest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega sõprade ja sõpruse seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma päevast ja päevategevustest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid päeva planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile;	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.

	väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Tunded ja emotsioonid	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades tunnete ja emotsioonide teemal; räägib seostatud lausetega oma tunnetest ja emotsioonidest; leiab ja mõistab asjakohast teavet tunnete ja emotsioonide teemal; saab aru eakohase eestikeelse emotsioonide ja tunnete teemal; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma tunnetest ja emotsioonidest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Kodu ja lähiümbrus			
Linnas	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades linnas; räägib seostatud lausetega Eesti linnadest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega linnaga seotud teemadel; vestleb	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng	Teemaõppelõiming: Loodus- ja keskkonnakaitse.

	kaaslastega oma linnast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid linnas tegevuste planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste linna teemal; valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	– keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, kehaline kasvatus, ühiskonnaõpetus.
Maal	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades maal; räägib seostatud lausetega Eesti maaelust ja -tegevustest; leiab ja mõistab asjakohast teavet maa teemal; saab aru eakohase eestikeelse maa teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega maaelust ja -tegevustest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	Teemaõppelõiming: Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis/Konverentsi korraldamine, Aed ja põld/ Koolisisese telesaate tegemine teemal “Põllu harimine ja aiataimede kasvatamine”. Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.
Minu kodulugu	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega oma kodukohast; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega kodukohaga seotud teemadel; vestleb	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, kehaline kasvatus, ühiskonnaõpetus.

	kaaslastega oma kodukohast, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisoõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Loomaaias	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades loomaaias; räägib seostatud lausetega loomaaiast ja selle loomadest; leiab ja mõistab asjakohast teavet loomaaiast; saab aru eakohase eestikeelse loomaia teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma loomaia külastusest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisoõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt. Vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	Teemaõppelõiming: Loodu s- ja keskkonnakaitse Eestis/Konverentsi korraldamine. Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika.
Eesti ja maailm			
Maailm	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades maailma (nt riigid, ilmastik, vaatamisväärsused) teemal; räägib seostatud lausetega maailma teemadel; leiab ja mõistab asjakohast teavet maailma; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib lihtsate	Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	Teemaõppelõiming: Läänemeri/ Pildigalerii loomine “Läänemere olendid”.

	seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.
Maailma muusika	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega muusikast, teostest, autoritest ja oma muusikaeelistustest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega muusikaga seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma muusikast, teostest ja autoritest, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine. Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.
Maailmakirjandus	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades suguvõsa teemal; räägib seostatud lausetega maailma kirjandusest, autoritest ja teostest; leiab ja mõistab asjakohast teavet maailma kirjanduse kohta; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb	Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine. Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.

	kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisoõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Kombed	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega Eesti kommetest ja traditsioonidest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega kommetega seotud teemadel; vestleb kaaslastega kommetest ja traditsioonidest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid päeva planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisoõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine. Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.
Igapäevaelu			
Haiglas ja apteegis	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid,	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.

	juhised, hoiatused jmt; saab aru eakohase eestikeelse teatrietenduse põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Toiduretseptid	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades toiduretseptide teemal; räägib seostatud lausetega toidust, retseptidest ja toidueelistustest; leiab ja mõistab asjakohast teavet toiduretseptide kohta; saab aru eakohase eestikeelse toiduretseptide teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega söökides ja jookides ning toiduretseptidest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika.

Sportlased	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega oma päevast ja päevategevustest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega sportlasega seotud teemadel; vestleb kaaslastega sportlastest, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Ained: inglise ja vene keel, kehaline kasvatus, kunst, muusika.
Reisimine	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades reisimise teemal; räägib seostatud lausetega oma reisimiskogemusest ja riikidest; leiab ja mõistab asjakohast teavet reisi broneerimise kohta; saab aru eakohase eestikeelse reisimise teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma reisimisest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – vastutustundlikkus reisija ja turistina.	Ained: inglise ja vene keel, kehaline kasvatus, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.

Kino	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega kinoga seotud teemal; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega kinoga seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma kinoskäigust ja filmidest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid päeva planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste kino teemal; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika.
Õppimine ja töö			
Keeleõppimine (keeled)	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest; saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri,	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, muusika, ühiskonnaõpetus.

	avalduis, ankeet; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Töö	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades töötegemise ja ametite teemal; räägib seostatud lausetega tööst; leiab ja mõistab asjakohast teavet tööst; saab aru eakohase eestikeelse suguvõsa teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, ajalugu, ühiskonnaõpetus.
Internet	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega internetist ja sellega seotud tegevustest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega internetiga seotud teemadel; vestleb kaaslastega internetist, digiturvalisusest ja tegevusest internetis, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti	Teabekeskkond ja meediakasutus – digiturvalisus, allikakriitilisus, petturlus, autorlus. Tehnoloogia ja innovatsioon – nüüdisaegne tehnoloogia, tehnoloogia eesmärgipärane kasutamine, toimetulek muutuvast elu- ja õpikeskkonnas. Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne,	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, informaatika, ajalugu, ühiskonnaõpetus.

	ümbel; tuleb konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	
Minu unistuste amet	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades ametite teemal; räägib seostatud lausetega oma unistuste ametist; leiab ja mõistab asjakohast teavet ametist; saab aru eakohase eestikeelse ameti teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma unistuste ametist, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuleb konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, tööõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus.
Raamatud	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades rääkides kirjandusest ja raamatutest; räägib seostatud lausetega raamatutest, autoritest, tegelastest ja oma lugemiseelistustest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega päevaga seotud teemadel; vestleb kaaslastega raamatutest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid raamatu lugemise planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus, ajalugu.

	teemal; valdab põhisojavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Ilukirjandus: Ene Sepp “Jagatud suvi”, Ilmar Toomusk “Inglid kuuendas B-s, Silvia Rannamaa “Kadri”, A. Kivirähki jutud, Aino Pervik “Kallis härra Q”, Mihkel Ulman, Kati Saara Vatmann “Röövli rahnu Martin”, Reeli Reinaus “Vanalinna detektiivid. Mustpeade maalid”, Helen Käit “Kristiine poisid tegutsevad” Filmid: “Seltsimees laps”, “Vehkleja”, “Lapsmasin” Meediaallikad: “Postimees Juunior”, “Minu maailm”, lasteekraan, järjejutud			

III kooliaste

Õpilane:

- 1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;
- 2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;
- 3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;
- 4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;
- 5) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;
- 6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku;
- 7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;
- 8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;
- 9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;
- 10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid;
- 11) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt;
- 12) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;
- 13) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;
- 14) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;

- 15) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;
- 16) valdab grammatika tarindeid;
- 17) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;
- 18) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;
- 19) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;
- 20) järgib õigekirjareegleid.

7. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Minu tugevad ja nõrgad küljed. Teistega arvestamine. Eakohased probleemid ja nendega toimetulek. Essee või kiri teemal <i>Sõprus</i>	Õpilane: - loeb ja mõistab teemakohaseid tekste; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - valdab teemakohast sõnavara enda ja teiste kirjeldamisel, vestleb teismeliste probleemidest, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid (omadussõnade võrdlusastmed, oma arvamuse väljendamine); - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; - ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - Õpilane teadvustab oma võimeid, huvisid ja vajadusi. Kultuuriline identiteet- õpilane on salliv ja suhtub lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingusse, taunib diskrimineerimist. Väärtused ja kõlblus - õpilane kogub erinevatest allikatest teavet, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	Ained: geograafia, matemaatika, inglise- ja vene keel, ajalugu.

	sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; - järgib õigekirjareegleid.		
Kodu ja lähiümbrus			
Minu kodu. Elu maal ja linnas. Minu kodulinn Narva.	Õpilane: - loeb ja mõistab teemakohaseid tekste; - jälgib elavat mõttevahetust ning saab aru ja osaleb struktureeritud diskussioonis; - saab aru enamikest kirjalikest meediatekstidest; - osaleb arutelus, võrdleb linnas ja maal elamise aspekte, väljendub selgelt ja üksikasjalikult, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte, järgib õigekirjareegleid; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt.	Keskkond ja jätkusuutlik areng - õpilane saab aru inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest. Kultuuriline identiteet - õpilane teadvustab ning õpib tundma mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust.	Teemaõppelõiming: pinnamoodide mudel. Ained: geograafia, ajalugu, inglise- ja vene keel.
Eesti ja maailm			
Minu kodu Eesti. Olen eurooplane. Eesti vaatamisväärsused ja kultuuritegelased. Essee või kiri teemal <i>Minu unistuste reis</i> .	Õpilane: - loeb ja mõistab teemakohaseid tekste; - leiab infot ja teeb kokkuvõtte Eesti vaatamisväärsuse ja/või kultuuritegelase kohta; - suhtleb ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti	Keskkond ja jätkusuutlik areng - õpilane arutleb keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundab isiklikke keskkonnavalaseid seisukohti ning pakub lahendusi keskkonnaprobleemidele. Kultuuriline identiteet - õpilane omandab teadmisi Eesti kultuuri, sealhulgas eesti rahvuskultuuri ja teiste kultuuride	Teemaõppelõiming: festival: “Meie planeet Maa” Esitlus ühe Euroopa riigi kohta. Ained: geograafia, ajalugu, inglise- ja vene keel, informaatika, kunst.

	ja põhjendusi; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt.	kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta. Tehnoloogia ja innovatsioon - õpilane kasutab info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat eluliste probleemide lahendamiseks. Väärtused ja kõlblus - õpilane tunnustab väärtusi, kõlbelisi norme ja viisakusreegleid.	
Igapäevaelu			
Tervislik eluviis. Meedia ja reklaam. Essee või kiri teemal <i>Internet minu elus.</i>	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse- ja probleemartiklite arutluskäiku; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult	Tervis ja ohutus- õpilane kujuneb sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Teabekeskond ja meediakasutus - õpilane oskab määrata oma teabevajadusi ja leida sobivat teavet; tegutseb meediakeskkonnas turvaliselt ja vastutustundlikult. Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilane saab aru tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest.	Teemaõppelõiming: ilmaprognoosi video. Ained: geograafia, matemaatika, inglise- ja vene keel, informaatika.

	- mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis; - kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse		
Õppimine ja töö			
Ametid. Elukestev õpe ja karjäär. Õpioskused ja harjumused. Vahetusõpilane. Kodanikualgatus.	Õpilane: - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult õppimise ja töö teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - kirjutab avalduse ja e-kirja ning vormistab need korrektselt; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; - hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; - järgib õigekirjareegleid.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - õpilane mõtleb oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutleb, millised eeldused ja võimalused on tal olemas, et oma soove ellu viia. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - õpilane tutvub võimalustega osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.	Ained: ühiskonnaõpetus, ajalugu, geograafia.

8. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Koostöö. Inimestevahelised suhted. Teistega arvestamine. Eakohased probleemid ja nendega toimetulek. Essee või kiri teemal <i>Tervislik eluviis</i>.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult - mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - õpilane arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi. Kultuuriline identiteet - õpilane mõistab kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana.	Teemaõppelõiming: piltsõnastiku koostamine; ühiskonnaõpetus, ajalugu, inglise- ja vene keel, kunst, informaatika.
Kodu ja lähiümbus			
Minu kodu. Elu maal ja linnas. Minu kodulinn Narva.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;	Keskkond ja jätkusuutlik areng - õpilasel kujuneb arusaam loodusest kui terviküsteemist, looduskeskkonna haprusest	Essee: -Kas reisimine peaks olema osa iga inimese

Keskkond ja jätkusuutlikkus.	- saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; - kirjutab arutleva teksti, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; - valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; - lühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; - järgib õigekirjareegleid.	ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest. Õpilane hindab ning vajaduse korral muudab oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.	elust? Põhjenda oma seisukohta; -Millist mõju avaldavad erinevad reisimise viisid (näiteks lennuk, auto, rong, laev) keskkonnale? Kuidas saaks vähendada reisija ökoloogilist jalajälge?
Eesti ja maailm			
Minu kodu Eesti. Olen eurooplane. Eesti e-riigina. Mitmekultuuriline ühiskond Euroopas: kultuur, kombed ja sallivus. Eesti kultuur (teater, muusika, kino).	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste,	Kultuuriline identiteet - õpilane õpib tundma ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, on salliv ja suhtub lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingusse, taunib diskrimineerimist. Tehnoloogia ja innovatsioon - õpilane mõistab ja hindab kriitiliselt tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundab kaalutletud seisukohti	Teemaõppelõiming: ristsõnastiku koostamine. Ained: ühiskonnaõpetus, ajalugu, inglise- ja vene keel, kunst, informaatika.

Arvustuse kirjutamine nähtud Eesti (multi)filmile, teatrilavastusele või laulule.	analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; - peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid; - kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; - järgib õigekirjareegleid.	tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud eetilistes küsimustes.	
Igapäevaelu			
Meedia ja reklaam. Innovatsioon kui igapäevaelu abiline. Igapäevatoimingud: huvid ja raha. Essee või kiri teemal <i>Minu huvialad</i> .	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku; - järgib õigekirjareegleid.	Teabekeskond ja meediakasutus - tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab kriitiliselt analüüsida ja kasutada meediamaaailma sisu. Tehnoloogia ja innovatsioon - õpilane mõistab tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus.	Teemaõppelõiming: piltsõnastiku koostamine. Ained: ühiskonnaõpetus, ajalugu, inglise- ja vene keel, kunst, informaatika.
Õppimine ja töö			

Elukestev õpe ja karjäär. Õpioskused ja -harjumused. Vahetusõpilane. Kodanikualgatus.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest teemakohastest tarbe- ja meediatekstidest; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - õpilane arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - õpilane mõistab enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandab oskusi osaleda otsustamisprotsessides.	Teemaõppelõiming: piltsõnastiku koostamine. Ained: geograafia, inglise- ja vene keel, ühiskonnaõpetus, matemaatika.
Kirjandus: Aidi Vallik “Kuidas elad, Ann?” ja “Mis teha, Ann?” Meediaallikad: ERR, “Postimees juunior” Saated: “Maailma kõige targem rahvas”, üks portreesaade, “Novaator”, ERR “Nova”, ERR “Ringvaade”, ERR “Osoon” - eestikeelsete subtiitrite võimalus, ERR “Kuula rändajat” Filmid: “Kalev”, “Tagurpidi torn”, “Polaarpoiss”			

9. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			

Minu tugevad ja nõrgad küljed. Koostöö. Inimeste vahelised suhted. Teistega arvestamine. Eakohased probleemid ja nendega toimetulek. Essee või kiri teemal <i>Minu õigused ja kohustused</i>.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Õpilane oskab seada endale eesmärgid ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: Õpilane väärtustab ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatusi ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist.	
Kodu ja lähiümbrus			
Minu kodu. Elu maal ja linnas. Minu kodulinn Narva. Keskkond ja jätkusuutlikkus.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest teemakohastest tarbe- ja meediatekstidest; - loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove,	Keskkond ja jätkusuutlik areng: õpilane saab aru loodusest kui terviksisüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest. Kultuuriline identiteet: õpilane mõistab kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana.	Teemaõppeloiming: võrdlev kirjand: Võrrelda kahe riigi ühiskonda rahvastikupüramiidide alusel. Ained: geograafia, matemaatika, ühiskonnaõpetus, ajalugu

	reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult - mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid.		
Eesti ja maailm			
Minu kodu Eesti. Olen eurooplane. Eesti e-riigina. Mitmekultuuriline ühiskond Euroopas: kultuur, kombed ja sallivus. Eesti vaatamisväärsused ja kultuuritegelased.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest teemakohastest tarbe- ja meediatekstidest; - loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult - mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - kirjutab essee, esitab poolt- ja vastuargumente,	Keskkond ja jätkusuutlik areng: õpilane arutleb keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil. Kultuuriline identiteet: õpilane teadvustab ning õpib tundma mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust. Tehnoloogia ja innovatsioon: Õpilane saab aru tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest. Väärtused ja kõlblus: õpilane reflekteerib nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumispõhimõtete üle, kasutades kõlbeliste konfliktide	Teemaõppelõiming: essee “Sõdade mõju keskkonnale”.

	toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; - valdab teemakohast sõnavara, - valdab grammatika tarindeid; - järgib õigekirjareegleid.	lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.	
Igapäevaelu			
Tervislik eluviis. Meedia ja reklaam. Innovatsioon kui igapäevaelu abiline. Igapäevatoimingud: huvid ja raha. Essee või kiri teemal <i>Meedia meie ümber</i> .	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisistust; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult - mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis; - kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;	Tervis ja ohutus: õpilane analüüsib erinevate (isiklike, sotsiaal-majanduslike, kultuuriliste ja keskkonna jt) tegurite mõju tervisele ja turvalisusele. Teabekeskond ja meediakasutus: õpilane arendab kriitilise teabeanalüüsi oskust. Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilane arendab loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.	

	- valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; - hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; - järgib õigekirja reegleid.		
Õppimine ja töö			
Ametid. Elukestev õpe ja karjäär. Õpioskused ja -harjumused. Vahetusõpilane. Töövarjupäev. Essee või kiri teemal Erialade maailm	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult - mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja	Elukestev õpe ja karjäär kujundamine: õpilane teadvustab oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning haridustee jätkamisega seotud karjääriplaanide konkreetsmaks muutumisele. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: õpilane mõistab avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist. Väärtused ja kõlblus: õpilane arutleb üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja võtab neid omaks.	Teemaõppelõiming: CV koostamine, motivatsioonikirja koostamine. Ained: ühiskonnaõpetus, inglise- ja vene keel.

	vastuargumendid; - kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt; - valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; - hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; - ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; - järgib õigekirjareegleid.		
Kirjandus: Jaanus Vaiksoo „King nr 39”, ”King nr 40”, King nr 41”, Andrus Kivirähk „Rehepapp ehk November”, Margus Karu “Nullpunkt”. Filmid: “November”, “Nullpunkt”, “Eia jõulud Tondikakul”, “Nimed marmortahvil”. Meediaväljaanded ja -kanalid: https://jupiter.err.ee/filmid; https://www.efis.ee/ ETV, ETV+, Vikerraadio, Eesti Päevaleht; Postimees; jupiter.err.ee			